

ЗВІТ
про стратегічну екологічну оцінку
детального плану території
орієнтовною площею 20 га
для розміщення та експлуатації будівель і споруд
авіаційного транспорту на вул. Польова
в с. Черляни (за межами населеного пункту)
Львівського району Львівської області

Керівниця проєкту:

Іванна ЛЯШОВА

ЗМІСТ

Вступ

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)
11. Резюме нетехнічного характеру інформації

ВСТУП

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» основними принципами охорони навколишнього природного середовища є:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних нормативів та лімітів використання природних ресурсів при здійсненні господарської, управлінської та іншої діяльності;
- гарантування екологічно безпечного середовища для життя і здоров'я людей;
- запобіжний характер заходів щодо охорони навколишнього природного середовища;
- екологізація матеріального виробництва на основі комплексності рішень у питаннях охорони навколишнього природного середовища, використання та відтворення відновлюваних природних ресурсів, широкого впровадження новітніх технологій;
- збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- науково обгрунтоване узгодження екологічних, економічних та соціальних інтересів суспільства на основі поєднання міждисциплінарних знань екологічних, соціальних, природничих і технічних наук та прогнозування стану навколишнього природного середовища;
- обов'язковість оцінки впливу на довкілля;
- гласність і демократизм при прийнятті рішень, реалізація яких впливає на стан навколишнього природного середовища, формування у населення екологічного світогляду;
- науково обгрунтоване нормування впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище;
- безоплатність загального та платність спеціального використання природних ресурсів для господарської діяльності;
- компенсація шкоди, заподіяної порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища;
- вирішення питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів з урахуванням ступеня антропогенної зміненості територій, сукупної дії факторів, що негативно впливають на екологічну обстановку;
- поєднання заходів стимулювання і відповідальності у справі охорони навколишнього природного середовища;

- вирішення проблем охорони навколишнього природного середовища на основі широкого міждержавного співробітництва;
- встановлення екологічного податку, рентної плати за спеціальне використання води, рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, рентної плати за користування надрами відповідно до Податкового кодексу України;
- врахування результатів стратегічної екологічної оцінки.

Саме стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків у процесі стратегічного планування.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року та встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі документи державного планування повинні проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» стратегічна екологічна оцінка здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

01.01.2020 року відбулося введення в дію Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», згідно якого метою державної екологічної політики є досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте

та безпечно доквілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.

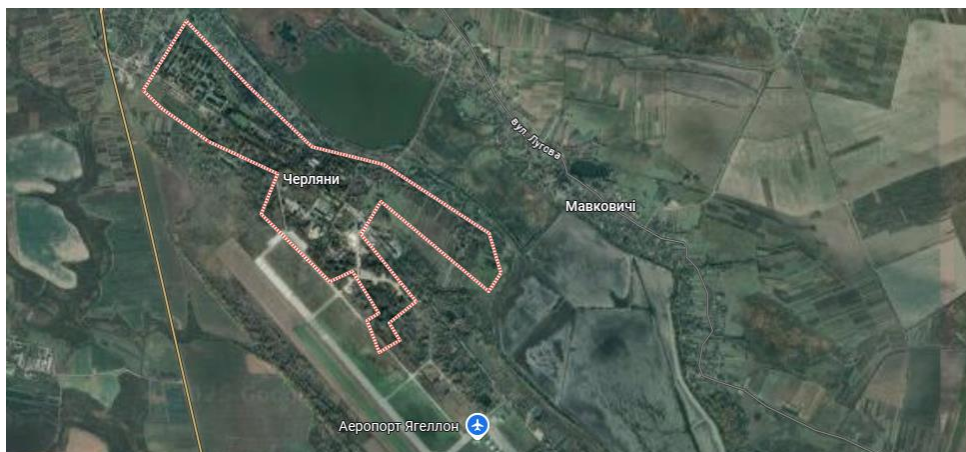
Городоцька міська рада проводить стратегічну екологічну оцінку детального плану території орієнтовною площею 20 га для розміщення та експлуатації будівель і споруд авіаційного транспорту на вул. Польова в с. Черляни (за межами населеного пункту) Львівського району Львівської області, що розробляється на виконання рішення Городоцької міської ради № 24/50-7482 від 25.07.2024 року.

В процесі проведення стратегічної екологічної оцінки проекту вказаного детального плану території Городоцька міська рада керувалась Наказом Міндовкілля № 705 від 18.10.2023 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації».

Городоцькою міською радою було внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та належним чином оприлюднено інформацію.

При підготовці даного звіту враховано лист Департаменту екології та природних ресурсів ЛОДА № 31-377/0/2-25 від 16.01.2025 року, лист Департаменту охорони здоров'я ЛОДА № 22-288/0/2-25 від 23.01.2025 року (додаток – лист ДУ «Львівський ОЦКПХ МОЗ» № 394/06 від 23.01.2025 року), Департаменту екології та природних ресурсів ЛОДА № 31-2557/0/2-25 від 09.04.2025 року, лист Департаменту охорони здоров'я ЛОДА № 22-1623/0/2-25 від 07.04.2025 року (додаток – лист ДУ «Львівський ОЦКПХ МОЗ» № 05/1584/25-06 від 07.04.2025 року), лист Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України № 25/7-21/5284-25 від 15.04.2025 року. У встановленому чинним законодавством України порядку інших звернень, зауважень та пропозицій від органів консультування та/чи громадськості не надходило.

У даному звіті використано дані Головного управління статистики у Львівській області з врахуванням того, що у період дії воєнного стану, а також протягом 3 місяців після його завершення офіційна державна статистична інформація, щодо якої неможливо забезпечити відповідну якість, може не поширюватись, а також інші матеріали з відкритих джерел.

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальний план території орієнтовною площею 20 га для розміщення та експлуатації будівель і споруд авіаційного транспорту на вул. Польова в с. Черляни (за межами населеного пункту) Львівського району Львівської області є містобудівною документацією на місцевому рівні, яка призначена для обґрунтування довгострокової стратегії планування, забудови та іншого використання території.

Детальний план території деталізує положення генерального плану населеного пункту або комплексного плану та визначає планувальну організацію і розвиток частини території населеного пункту або території за його межами без зміни функціонального призначення цієї території. Детальний план території розробляється з урахуванням обмежень у використанні земель, у тому числі обмежень використання приаеродромної території, встановлених відповідно до Повітряного кодексу України.

Детальний план території розробляється за рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради з метою визначення планувальної організації, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтною організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території, призначених для комплексної забудови чи реконструкції, та підлягає стратегічній екологічній оцінці.

Детальні плани територій одночасно з їх затвердженням стають невід'ємними складовими генерального плану населеного пункту та/або комплексного плану.

Детальний план території повинен містити відомості про межі та правові режими всіх режимоутворюючих об'єктів та всіх обмежень у використанні земель (у тому числі обмежень у використанні земель у сфері забудови), встановлених до або під час розроблення проекту.

Детальний план території визначає:

- 1) принципи планувально-просторової організації забудови;
- 2) червоні лінії та лінії регулювання забудови;
- 3) у межах визначеного комплексним планом, генеральним планом населеного пункту функціонального призначення режим та параметри забудови території, розподіл територій згідно з будівельними нормами;
- 4) містобудівні умови та обмеження (у разі відсутності плану зонування території) або уточнення містобудівних умов та обмежень згідно із планом зонування території;
- 5) потребу в підприємствах і закладах обслуговування населення, місце їх розташування;
- 6) доцільність, обсяги, послідовність реконструкції забудови;
- 7) черговість та обсяги інженерної підготовки території;
- 8) систему інженерних мереж;
- 9) порядок організації транспортного і пішохідного руху;

10) порядок комплексного благоустрою та озеленення, потребу у формуванні екомережі;

11) межі прибережних захисних смуг і пляжних зон водних об'єктів (у разі відсутності плану зонування території).

Детальний план території не підлягає експертизі.

Внесення змін до детального плану території допускається за умови їх відповідності комплексному плану (за наявності), генеральному плану населеного пункту та плану зонування території.

На даний час Городоцька громада не має затвердженого комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади.

Комплексний план просторового розвитку території територіальної громади розробляється на всю територію територіальної громади та передбачає узгоджене прийняття рішень щодо цілісного (комплексного) просторового розвитку населених пунктів як єдиної системи розселення і території за їх межами. Комплексний план включає планувальні рішення щодо перспективного використання всієї території територіальної громади, а також:

- генеральний план населеного пункту – адміністративного центру територіальної громади;
- генеральні плани населених пунктів та детальні плани території у межах території територіальної громади, затверджені до прийняття комплексного плану, які відповідно до цієї статті визнані такими, що відповідають вимогам законодавства, узгоджуються з планувальними рішеннями комплексного плану і підлягають включенню до нього;
- генеральні плани населених пунктів у межах території територіальної громади, необхідність розроблення яких встановлена рішенням про затвердження комплексного плану (включаються до складу комплексного плану одночасно з їх затвердженням);
- планувальні рішення генеральних планів інших населених пунктів та детальних планів територій у межах території територіальної громади в обсязі, визначеному Кабінетом Міністрів України;
- детальні плани території у межах території територіальної громади (включаються до складу комплексного плану одночасно з їх затвердженням);
- межі функціональних зон усієї території територіальної громади з вимогами до забудови та ландшафтної організації таких зон (плани зонування територій населених пунктів у межах території територіальної громади розробляються у складі генеральних планів та включаються до складу комплексного плану одночасно із затвердженням відповідних генеральних планів);
- історико-архітектурні опорні плани історичних ареалів населених пунктів, внесених до Списку історичних населених місць України (включаються до складу комплексного плану як невід'ємні складові генеральних планів відповідних населених пунктів).

У даному проєкті детального плану території опрацьовано планувальне рішення використання території площею 20,1510 га.

ДДП розроблений згідно чинного законодавства України: Земельного Кодексу України, Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Державних будівельних норм та санітарних правил.

Відповідно до Земельного кодексу України до земель авіаційного транспорту належать землі під:

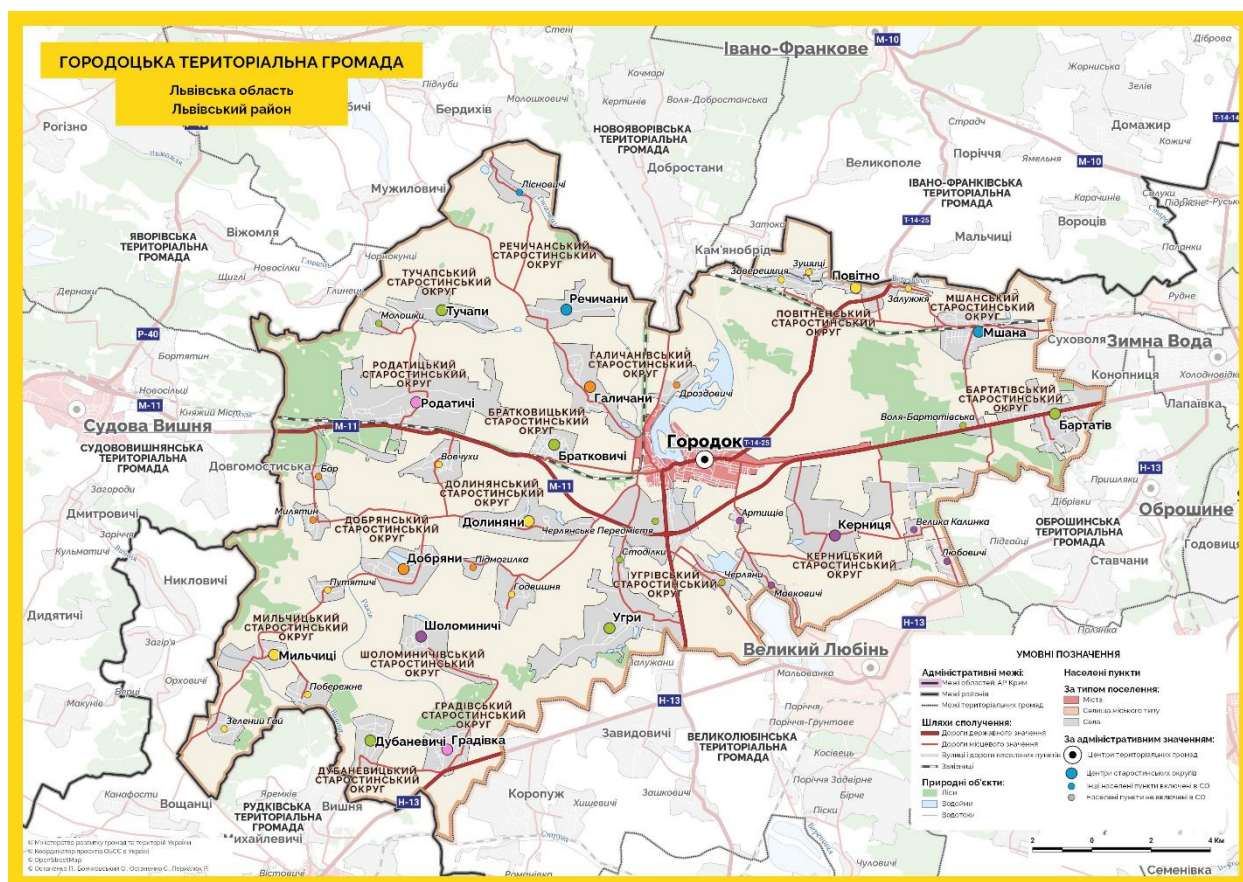
- аеропортами, аеродромами, відокремленими спорудами (об'єктами управління повітряним рухом, радіонавігації та посадки, очисними та іншими спорудами), службово-технічними територіями з будівлями та спорудами, що забезпечують роботу авіаційного транспорту;
- вертольотними станціями, включаючи вертольотодроми, службово-технічними територіями з усіма будівлями та спорудами;
- ремонтними заводами цивільної авіації, аеродромами, вертольотодромами, гідроаеродромами та іншими майданчиками для експлуатації повітряних суден;
- службовими об'єктами, що забезпечують роботу авіаційного транспорту.

На приаеродромній території запроваджується особливий режим використання земель.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Село Черляни входить до складу Городоцької міської територіальної громади, створеної у складі 39 населених пунктів, загальною площею 375,9 кв. км та чисельністю населення 39691 особа.

Чисельність населення с. Черляни становить близько 570 осіб, площа даного населеного пункту – 0,881 кв. км.

Клімат. Клімат району розміщення с. Черляни – помірно-континентальний. Характерною рисою теплового режиму Городоччини є значне відхилення температур повітря (середньодобових, середньомісячних і середньорічних) від багаторічних середніх показників. Середньорічна температура повітря – 8,1 °С (по Україні – 6-13 °С, у світі – 14 °С), середня температура найтеплішого місяця (липня) дорівнює +18,2 °С, найхолоднішого (січня) дорівнює -4,3 °С. Амплітуда температур – 22,5 °С. Середня тривалість безморозного періоду становить 160 днів, мінімальна і максимальна – відповідно 122 і 243 дні. Заморозки в незимові місяці бувають у березні, квітні, травні, вересні, жовтні та листопаді.

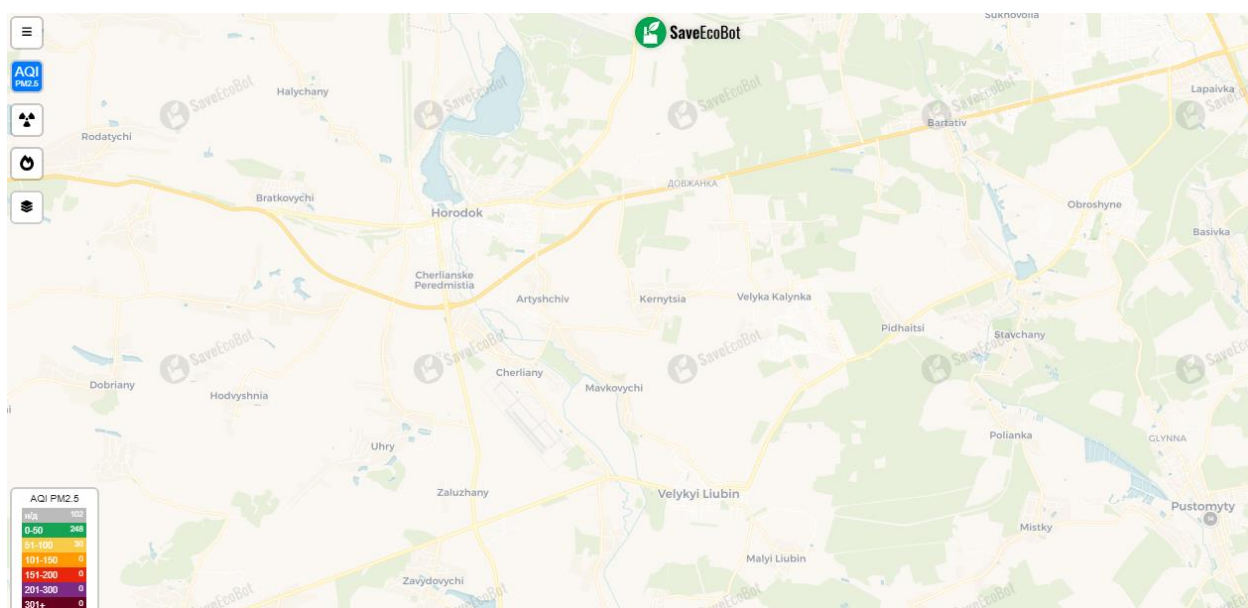
Середня абсолютна вологість повітря становить 9,2 мб за рік. Вона більша влітку і вдень, менша взимку і вночі. Середня величина відносної вологості повітря становить 77%. Вона буває найвищою в осінньо-зимовий

період (81-86%) і найнижчою у весняно-літній період (62-69%). Змінюється вона і протягом доби: вночі – вища, вдень – нижча.

Хмарна погода домінує протягом року. Цьому сприяють як місцеве поверхнєве випаровування, так і насичене вологою повітря, принесене циклонами з Атлантики. Хмарність становить 66-70%. За рік буває в середньому 42 безхмарних дні, а похмурих і напівхмарних – 323 дні. Найбільше похмурих днів припадає на холодний період року, найменше – на теплий. У небі Городоччини можна спостерігати протягом року 10 видів хмар, найголовнішими з яких є шаруваті, купчасті, перисті та їх різновиди: шарувато-купчасті, перисто-купчасті, шарувато-дошові та купчасто-дошові. Порівняно з хмарами тумани є малорухомими і швидкоминучими. За рік нараховується в середньому 60 днів з туманами, з яких на холодний сезон припадає 42 дні, на теплий – 18 днів (*Тут і надалі – за Андрейко І. М.*).

Атмосферне повітря. Стан атмосферного повітря в с. Черляни – задовільний.

На території с. Черляни відсутні автоматичні станції моніторингу якості повітря (рівня забруднення атмосферного повітря), відповідно, використано дані найближчих з 18 станцій, які працюють та передають дані в SaveEcoBot (єдину в Україні екологічну систему, що поєднує дані про забруднення, забруднювачів та інструменти захисту довкілля), зі 118 станцій, встановлених у Львівській області:

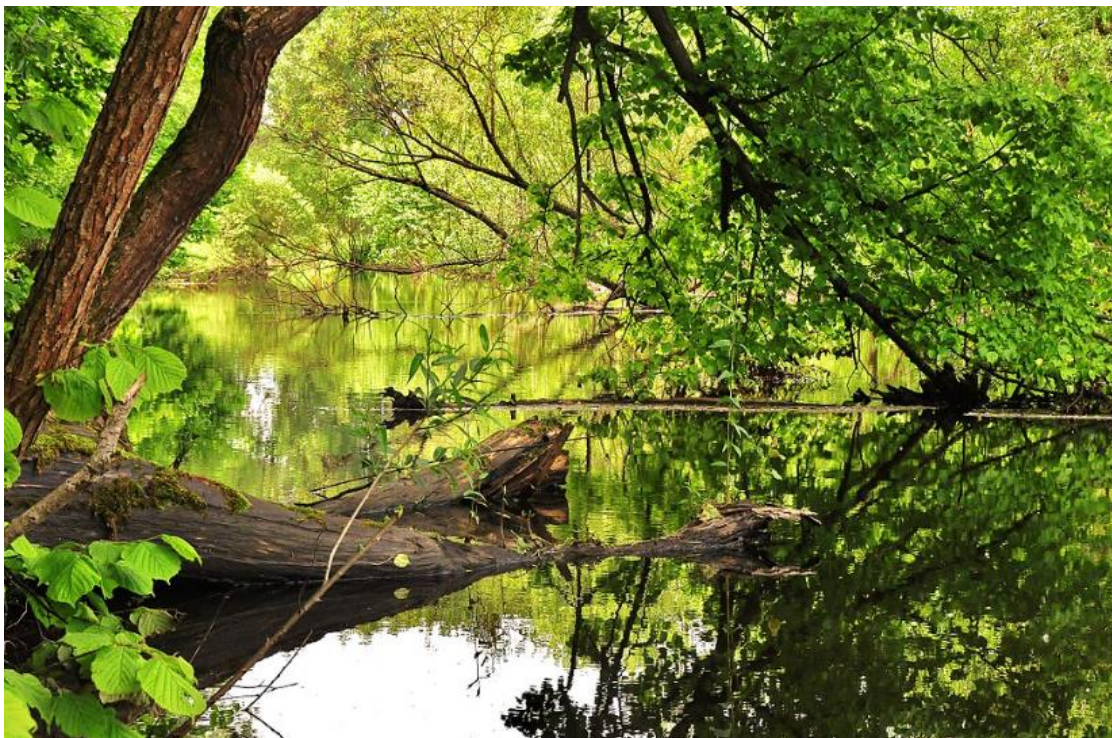

Інтерактивна карта якості повітря Львівської області
<https://www.saveecobot.com/maps/lvivska-oblast>

Гідрологічна мережа. Через територію району опрацювання проходить Головний європейський вододіл, тому рівнини Городоччини за висотою над рівнем моря належать до височин, а за зовнішньою будовою – до хвилястих горбисто-увалистих та зандрових рівнин, розчленованих

долинами приток Дністра різного порядку (басейн Чорного моря) – рік Бистриця Тисменицька, Верещиця і Ставчанка, а також річки Вишня, Раків, Глинець і Гноєнець – притоки Сяну (басейн Балтійського моря).

Гідрологічна мережа с. Черляни сформована річкою Верещиця, лівою притокою Дністра (басейн Чорного моря), в минулому повноводною і судноплавною.

Довжина річки – 92 км, площа басейну – 955 кв. км. Похил річки – 0,9 м/км. Долина трапецієподібна, місцями V-подібна, шириною 2/4 км. Заплава широка (1/1,5 км), з озероподібними розширеннями, у багатьох місцях заболочена. Річище помірнозвивисте, на окремих ділянках каналізоване, шириною від 3/4 м до 10/20 м.

Верещиця бере початок у Розточчі, на північний захід від села Верещиці. Тече на південний схід територією Сянсько-Дністровської вододільної рівнини (лише північніше м. Городка упродовж 10 км тече зі сходу на захід). Впадає у Дністер на захід від с. Повергова. У верхній течії пливе територією заповідника «Розточчя» і Яворівського національного природного парку.

Праві притоки: Зашковиця, Берестина, Струга; ліві – Домажир, Ставчанка.

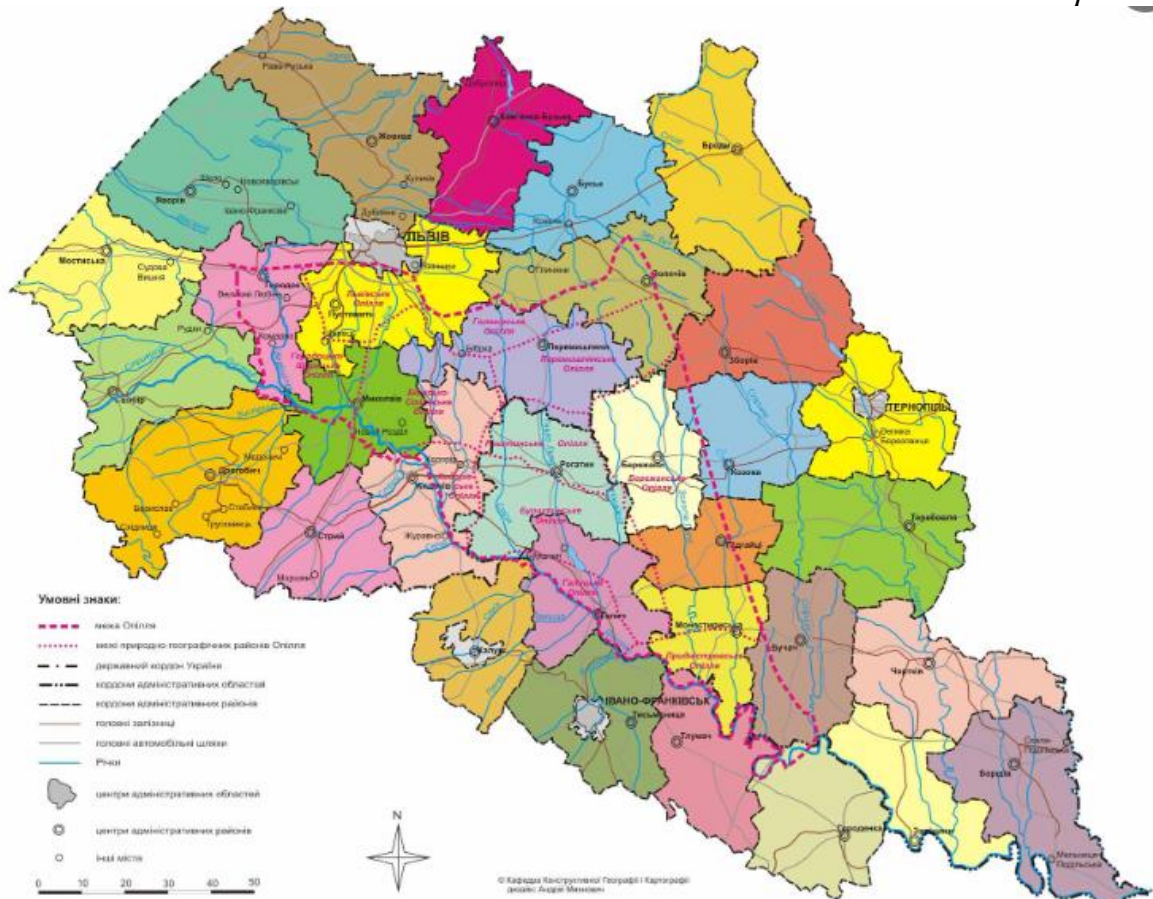
На річці розташовано багато ставків, зокрема, біля Івано-Франкового (Янівський став), Городка, Великого Любіня, Комарно. Верещиця використовується для промислових та побутових потреб, зрошення, рибориства.

Геологічна будова та рельєф. Ландшафти. Відносно невеликий за площею, колишній Городоцький район, територія якого тепер входить до

складу новоутвореного Львівського району, має досить складну тектонічну будову. Це зумовлено його специфічним положенням на стику двох значних тектонічних структур – Західноєвропейської молоді платформи і Карпатської складчастої системи.

Тут поширені рівнинні опільські, поліські і передкарпатські ландшафти. Найбільші території займають Городоцько-Щирецький і Сянсько-Дністровський опільські ландшафти.

Опільський регіон

Геоструктурно Гороdochчина відноситься до стику двох значних тектонічних структур – Західноєвропейської платформи та Карпатської складчастої системи, тектонічна межа між якими проходить за лінією Немирів-Городок-Розвадів.

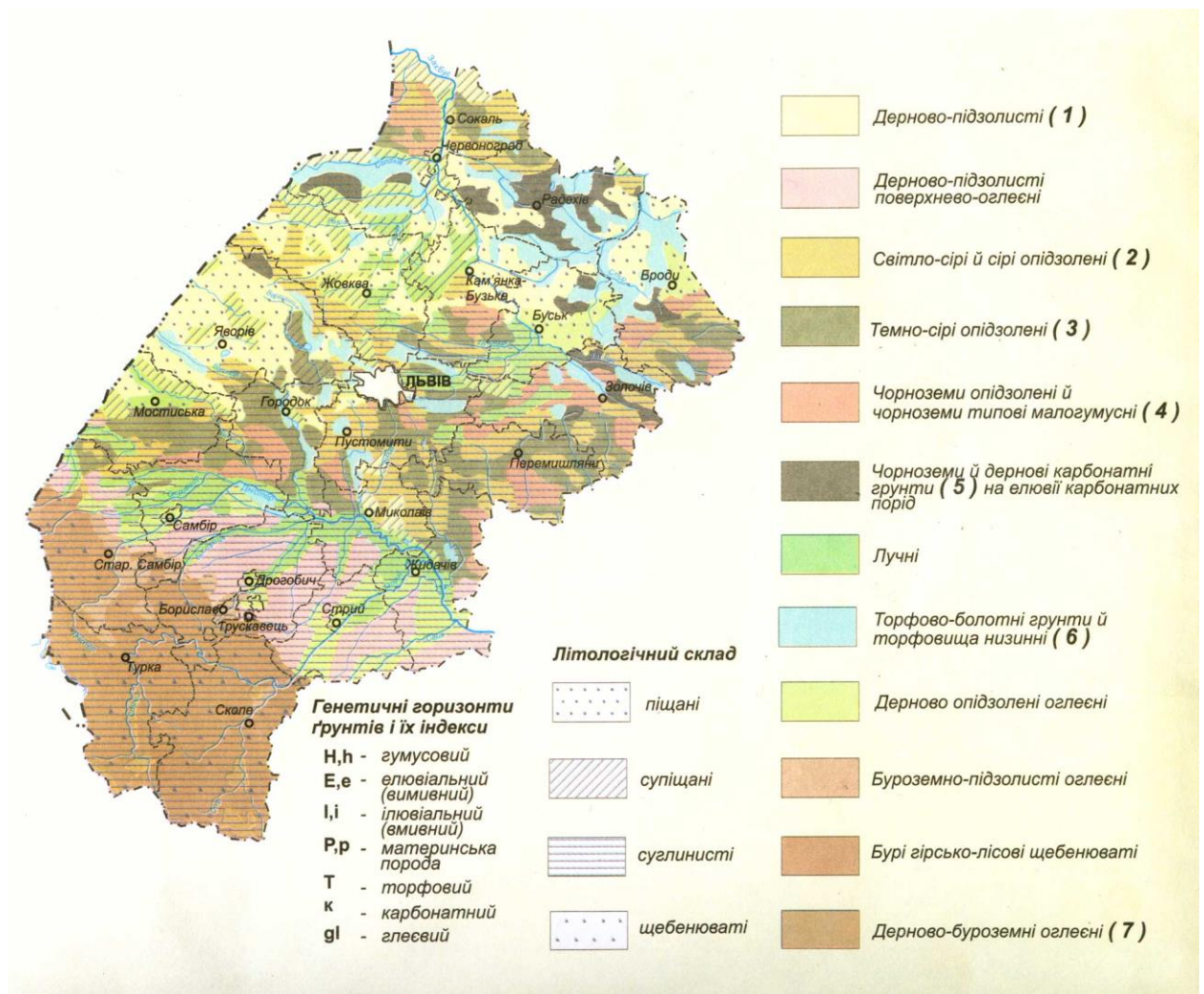
Орографічно колишній Городоцький район лежить на стику кількох географічних районів. Південно-західна частина межує із західною окраїною Подільської височини (Подільське горбогір'я) у межах рівнинної території Опілля з абсолютними висотами 290-320 м н. р. м. Більша ж частина лежить у північно-західній частині Передкарпаття у межах пологохвилястої Сянсько-Дністровської вододільної рівнини з абсолютними висотами 270-290 м н. р. м. (в окремих випадках понад 300 м, наприклад біля сіл Галичани і Речичани) та акумулятивної плоскої, місцями заболоченої, терасової рівнини – Верхньодністровської улоговини з абсолютними

висотами нижче 260 м н. р. м. Поверхня – рівнинна.

Грунти. Грунтовий покрив різноманітний, що зумовлено умовами рельєфу і зволоження, мозаїчністю материнських порід. Грунтоутворюючими породами є мергелі, вапняки, суглинки, пісковики, піски. На території району опрацювання поширені такі основні типи ґрунтів: дерново-підзолисті, дерново-глейові, сірі опідзолені, опідзолені чорноземи, торфоболотні, лучні, лучно-болотні і торфовища.

Оптимізація землекористування пов'язана із забезпеченням екологічно доцільного використання ґрунтів легкою гранулометричного складу перезвожених та заболочених. Визначальне значення має екологічна оптимізація земельних угідь.

Відповідно до природно-сільськогосподарського районування України село Черляни належить до Городоцького природно-сільськогосподарського району.

Довкола території опрацювання переважають темно-сірі опідзолені та чорноземні опідзолені ґрунти, також зустрічаються сірі лісові ґрунти, чорноземи опідзолені, а також лучно-болотні, дерново-підзолисті ґрунти.

Корисні копалини. Відсутня інформація про поклади корисних копалин на території опрацювання.

Флора і фауна. Традиційно під біологічним розмаїттям розуміють різноманітність видів рослин, тварин і мікроорганізмів. На території Львівської області зростає 1600-1650 видів судинних рослин аборигенної флори. Наведені цифри є досить приблизні й потребують ще підтвердження перевіркою гербарних колекцій наукових установ, а також наявності цих видів у відомих раніше місцезростаннях, бо частина видів напевне вже зникла внаслідок руйнування їх оселищ діяльністю людини, меліорацією, розорюванням, вирубуванням лісів, випасанням та іншими чинниками, зокрема й стихійними явищами.

За геоботанічним районуванням територія Львівської області поділена між трьома геоботанічними провінціями Європейської широколистяної області. Територія опрацювання належить до Балтійської провінції з округом Розтоцьких букових, буковососнових і дубово-соснових лісів та геоботанічними районами: Магерівських букових, дубово-соснових і дубово-грабових лісів; Яворівських дубовососнових, дубових, вільхових лісів, лук, боліт і заплав; Малополіських розораних рівнин з рештками соснових і дубових лісів та сільськогосподарських земель, у якій маємо колишні адміністративні райони – Яворівський, Жовківський, Кам'яно-Бузький, Радехівський і Сокальський.

Флора Балтійської провінції відзначається більшою участю рідкісних поліських видів водної та болотної екології, видів північних провінцій, а також льодовикових реліктів, які залишилися тут після відступу льодовика. Вирубування лісів, осушення боліт і розорювання земель призвели до

значних утрат флори. На цій території уже не трапляються *Carex bohemica*, *Pinguicula bicolor*, *Drosera anglica*, які росли на Янівських болотах в ур. Заливки, зникли на Малому Поліссі льодовикові релікти *Betula nana*, *Cladium mariscus*, *Schoenus ferrugineus* та багато інших рідкісних видів. Під загрозою зникнення тут опинилися такі рідкісні для України види, як *Thalictrum foetidum*, *Salix myrtilloides*, *S. starkeana*, *Daphne cneorum*, *Linnaea borealis*, *Swertia perennis*, *Hammarbya paludosa*, *Oxycoccus microcarpus*, *Pedicularis sceptrum carolinum*, *Juncus subnodulosum*, *Saxifraga granulata* та ін (*К. Малиновський*).

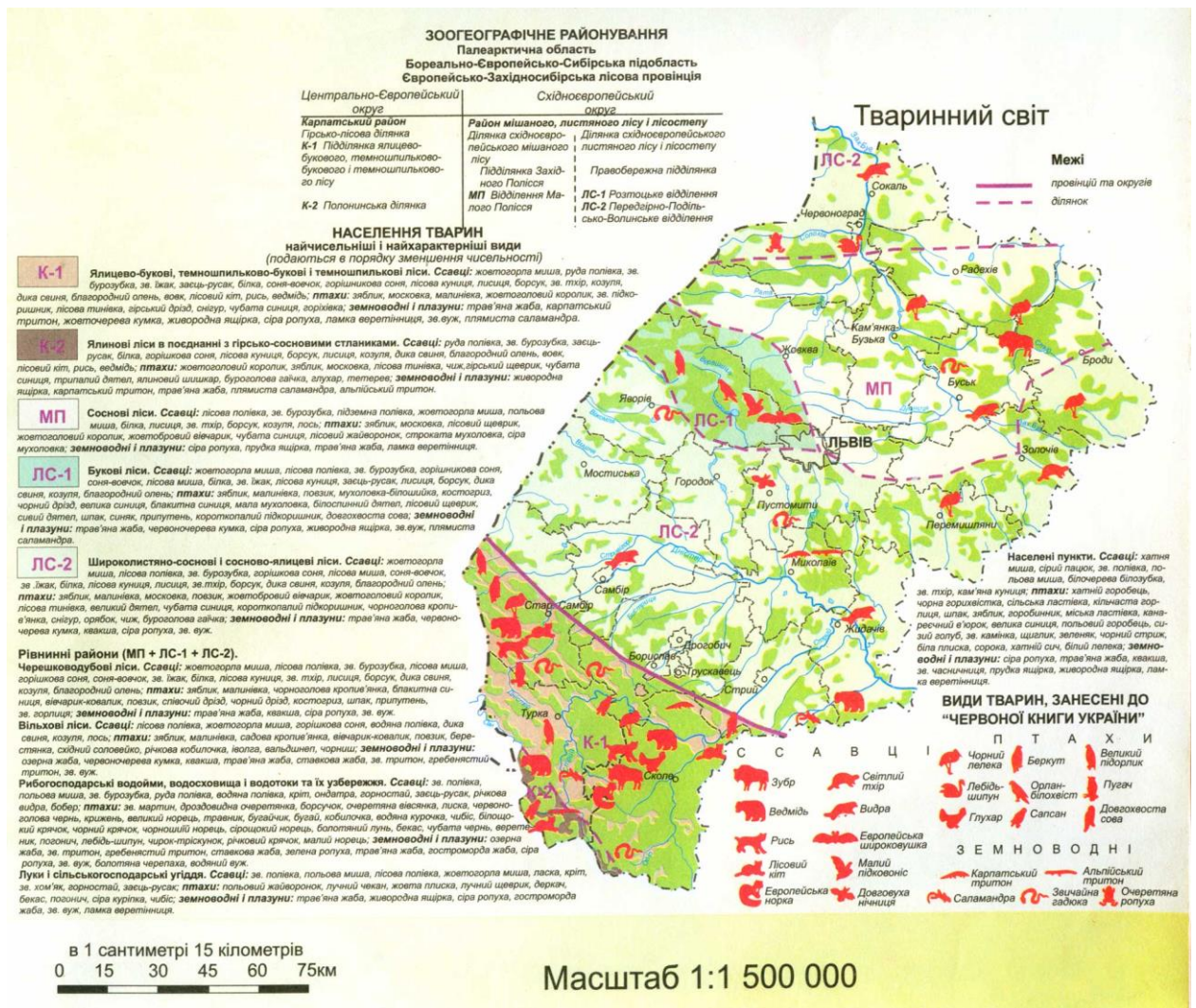
На заході України поширено орієнтовно 26500 видів тварин, які належать до підцарства найпростіших, типів губок, кишковопорожнинних, плоских, круглих, кільчастих, червів, м'якунів, членистоногих, підтипу хребетних. До останнього типу у складі фауни Львівщини зараховано 341 вид, зокрема: риб та круглоротих - 47, земноводних - 16, плазунів - 8, птахів - 199, ссавців - 71. Представники фауни Львівщини - мобільні види, які активно змінюють свої місця перебування у зв'язку з докорінною трансформацією середовища існування. Саме тому збіднюється видове розмаїття тваринного населення Львівщини, чимало видів стає рідкісними і їх заносять до Червоної книги України.

У фауні хребетних Львівщини присутні західноєвропейські, східноєвропейські, арктоальпійські, середньоазійські, середземноморські види, що зумовлене розміщенням Львівської області на межі гірських та рівнинних районів, на вододілі річкових систем Балтійського та Чорного морів. У наш час фауна тісно пов'язана не лише з природним середовищем існування, зокрема з територією та рослинністю, а й значним впливом на неї людської діяльності.

Надалі формування фауни Львівської області перебуватиме у прямій залежності від невпинного розширення окультуреного ландшафту, сільських населених пунктів, активного пресу на природні біотопи. Вплив людини на природу зростатиме (*К. Татаринів*).

Видовий склад представників тваринного світу в межах Львівської області поки-що досить різноманітний, бо для цього існують природні передумови і господарське сприяння. Разом з цим зберігається загальна тенденція до скорочення популяцій, їх вимушеної міграції або зникнення через надмірні природоперетворювальні діяння: масове осушення заболочених територій, інтенсивні лісорозробки, будівництво гребель та ставів, хімізацію сільського господарства, застосування швидкохідної техніки для сінокосіння, оранки, оприскування і т. д.

Хоч живі організми тваринного світу дуже мобільні і, на відміну від рослин, не прикріплені до певного місця, просторове поширення їх має обмеження, що виявляється через зміну загальної чисельності представників виду (популяції), скупченість проживання і зустрічність (*За Шаблій О. І., Муха Б. П., Гурин А. В., Зінкевич М. В.*).

Довкола території опрацювання місцева флора представлена характерними для місцевості лісоутворюючими породами – дубом звичайним і сосною звичайною, до яких домішуються граб звичайний, клен широколистяний, ясен звичайний, береза бородавчаста, тополя біла і тремтяча (осика), вільха чорна і сіра, смерека біла, модрина європейська та ін. У підліску ростуть кущі ліщини, ожини, малини, крушини ламкої, вовчого лика і трав'яний покрив (осока кількох видів, кропива жалка, зірочник гайовий, вороняче око, чемериця, копитняк європейський). Багато лісових рослин належать до лікарських: бузина чорна, шипшина, малина, черемха, горобина звичайна, барвінок малий, конвалія, папороть чоловіча, звіробій, орляк звичайний, купина лікарська.

В долині Верещиці переважає осоково-злаково-різнотравна рослинність: дрібна і середня осока, крупні і дрібні злаки (мітлиця біла, костриця лучна, гребінник звичайний, лисохвіст лучний, пухівка вузьколиста) та різнотрав'я (жовтець їдкий, калюжниця болотяна, перстач гусячий та ін.). Серед лучних трав до лікарських належать кульбаба лікарська, полин гіркий і звичайний (чорнобил), подорожник великий і середній, кмин звичайний, деревій звичайний.

З-поміж звірів найпоширенішими і найчисельнішими є мишовидні гризуни: миші (хатня, польова і лісова), полівки (сіра, руда і економка), землерийки (бурозубки і білозубки), пацюки (сірий і водяний), хом'яки (сірий і звичайний). Менш чисельні з гризунів – білка і ондатра. Цікавим звірком є кріт, сліди діяльності якого (кротовини) зустрічаються повсюдно. З інших звірів зустрічаються заєць-русак, козуля, дикий кабан, борсук, їжак і хижі: лисиця, тхір чорний, куниці кам'яна і лісова, норка, горностай, ласка. Зрідка трапляються вовки. Цікаву групу ссавців складають рукокрилі – кілька видів кажанів.

Типовими птахами лісів є крук, дятел, сойка, підкоришник; полів і лук – жайворонок, плиска жовта, горобець польовий, деркач, погонич; населених пунктів – горобець хатній, ластівка сільська і міська, сич хатній. З початком весни на водоймах і болотах масово поселяються водоплавні і болотяні птахи, з яких найтипівішими є качка, кулики, лиски. Серед птахів найчисельнішими вважаються птахи з ряду горобцеподібних, більшість з яких є малими птахами (за винятком родини, воронових). Крім названих вище, сюди належать синиці велика і блакитна, щиглик, чиж, соловейко, зяблик, горихвістка, повзик, вівсянка, горлиця кільчаста, дикий голуб, зозуля, мухоловка, чекан луговий, дрізд-чикотень, іволга, шпак, кропивник, або волове око (найменший із птахів). З родини воронових поширені крук, грак або ворон, галка, ворона сіра, сорока. З інших птахів виділяються лелека білий, куріпка сіра, перепел, дятел строкатий, одуд і хижі птахи: боривітер, шуліка рудий, канюк звичайний, лунь болотяний, сова сіра, сова болотяна, сипуха, сич хатній. До водоплавних і болотяних птахів належать крижень, нерозень, чирок-тріскунок, чайка, норець великий і малий, попелух, водяний бугай, чапля сіра, кулики, бекас, грязьовик, чорноволик, кулик-горобець, лебідь-шипун (найбільший з птахів).

До класу земноводних належать наземні тварини, які зберігають тісний зв'язок із водним середовищем. Сюди належать жаба озерна, трав'яна, деревна (квакша), кумка, ропуха, а також тритон звичайний. Із плазунів поширені гадюка звичайна, веретільниця, вуж звичайний, мідянка, полоз лісовий, ящірка прудка і зелена.

Осушення боліт, випрямлення русел річок, обміління природних водойм і забруднення вод в останні десятиріччя призвели до загального скорочення чисельності риб. Це стосується щуки, лина, краснопірки, йоржа, бичка (коблика), в'юна, сома, ляща, марени, головня, плітки, верховодки, які в минулому мали масове поширення. Натомість збільшилася чисельність тих видів риб, які легше переносять забруднення вод і збіднення їх киснем. Їм не загрожує промерзання вод до дна в зимовий період, або пересихання водойм влітку (зариваються в мул). Зокрема це стосується срібного карася, який тепер став найпоширенішою рибою в річках і озерах. У ставках, якими Городоччина славилася з прадавніх часів, розводять коропа дзеркального, і лускатого, сазана, карася. Найбільш поширеними видами в складі їхтіофауни р. Верещиці є: карась, короп, окунь, щука, плотва.

З ініціативи Держуправління науковцями Інституту екології Карпат НАН України сформовано список видів тварин, занесених до Червоної книги України, які поширені на території Львівської області і підлягають особливій охороні та список тварин, що не занесені до неї, але потребують охорони на регіональному рівні у зв'язку із малочисельністю. На підставі цих списків Держуправлінням розроблено положення про регіонально-рідкісні види, які не занесені до Червоної Книги України, але знаходяться під загрозою зникнення та потребують захисту і охорони в межах Львівської області.

На території Городоччини є рослини, які занесені до «Червоної книги України». Це анакамптис пірамідальний, білоцвіт весняний, булатка червона, зозулинець селеровий, пальчатокорінник травневий, плаун колючий, ситник вузлуватий, лілія лісова та ін.

Багато представників тваринного світу Городоччини сьогодні стали рідкісними і занесені до «Червоної книги України». Це видра річкова, борсук, кутора мала, ховрах європейський, норка, горностай, кіт лісовий, мідянка, жаба прудка, нічниця ставкова, вечірниця мала, вовчок горішковий, польовий лунь, сова-сипуха, сірий сорокопуд, очеретянка прудка, одуд, іволга.

Об'єкт опрацювання та містобудівні умови. Матеріальні активи. Територія опрацювання знаходиться у південній частині села Черляни (за межами населеного пункту).

Проектними рішеннями даного ДПТ передбачається формування ділянки територій повітряного транспорту з метою здійснення діяльності з обслуговування авіаційного транспорту (будівництва ангарів для літаків, авіаремонтної технічної будівлі, адміністративної будівлі, складу ПММ та гаражів та ін.).

Матеріальні активи на території опрацювання відсутні, територія проєктування вільна від забудови.

Стан навколишнього середовища на території проєктування можна характеризувати як задовільний.

Природоохоронні та ландшафтно-рекреаційні території не входять до території опрацювання. В межах ДПТ відсутні території, зарезервовані з метою наступного їх заповідання, об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водноболотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, об'єкти лісового фонду.

Об'єкти культурної спадщини: відсутня інформація про відомі пам'ятки на території опрацювання.

Здоров'я населення. Городоцька громада має сформовану мережу закладів охорони здоров'я, які забезпечують медичне обслуговування населення відповідно до чинного законодавства України. Відсутні відкриті статистичні дані останніх років щодо здоров'я населення с. Черляни та/чи Городоцької ТГ. Додаткова статистична інформація: <https://stat.loda.gov.ua/community/gorodotska-miska-gromada/>.

Лабораторні дослідження шкідливих факторів (хімічних, фізичних, радіаційних) в окремих елементах середовища не проводились Городоцькою міською радою на етапі розроблення ДПТ, натомість використано доступні дані державної системи моніторингу довкілля.

Гігієнічна оцінка акустичного режиму на основі інструментальних даних на етапі розроблення ДПТ не проводилась. Очікуваний рівень шуму від планованої діяльності не повинен перевищувати допустимого рівня, встановленого Наказом МОЗ України від 22.02.2019 року № 463 «Про затвердження Державних санітарних норм допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови».

Прогнозні зміни стану довкілля, якщо ДДП не буде затверджено:

Складові довкілля	Прогнозні зміни стану довкілля, якщо ДДП не буде затверджено
<i>Флора та фауна / Біорізноманіття</i>	Не передбачається змін
<i>Ґрунти та надра</i>	Відмова від розміщення об'єктів транспортної інфраструктури може мати опосередкований позитивний вплив на ґрунти
<i>Повітря</i>	Відмова від розміщення об'єктів транспортної інфраструктури може мати опосередкований позитивний вплив на атмосферне повітря
<i>Води</i>	Відмова від розміщення об'єктів транспортної інфраструктури може мати опосередкований позитивний вплив на води
<i>Ландшафт</i>	Не передбачається змін
<i>Природні території та об'єкти</i>	Не передбачається змін
<i>Безпека життєдіяльності населення</i>	Не передбачається змін
<i>Здоров'я населення</i>	Не передбачається змін
<i>Об'єкти культурної спадщини</i>	Не передбачається змін

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Даний проєкт ДПТ розробляється з метою розміщення та експлуатації будівель і споруд авіаційного транспорту; впливу в тій чи іншій мірі можуть зазнати всі компоненти довкілля.

Номер і функціональне призначення території	Планована зміна призначення території	Розташування	Площа, га
1. Землі сільськогосподарського призначення	12.05 для розміщення та експлуатації будівель і споруд авіаційного транспорту	Південна частина с. Черляни (за межами населеного пункту)	20,1510

Атмосферне повітря:

Забруднене атмосферне повітря негативно впливає на здоров'я населення, загострює хронічні хвороби серцево-судинних органів, органів дихання, нервової системи, провокує алергію тощо. Особливо це відчувається в районах житлової забудови, прилеглої до автомагістралей з інтенсивним рухом транспорту (адже тут рівень забруднення повітря значно вищий ніж на територіях, де відповідний рух менш інтенсивний/відсутній, чи у зелених зонах відпочинку населення).

Транспортно-дорожній комплекс – одне з найпотужніших джерел забруднення навколишнього середовища. Гази, які виділяються внаслідок спалювання палива у двигунах внутрішнього згорання, містять більше 200 найменувань шкідливих речовин, у тому числі канцерогени. Нафтопродукти, залишки від стертих шин та гальмівних колодок, сипкі і пилові вантажі, хлориди, які використовують для посипання доріг взимку, забруднюють придорожні смуги та водні об'єкти.

Вихлопні газы накопичуються у нижніх шарах атмосфери, тобто шкідливі речовини знаходяться в зоні дихання людини. Тому автомобільний транспорт варто віднести до категорії найнебезпечніших джерел забруднення повітря поблизу автодоріг. Відпрацьовані газы двигунів автомобілів містять висококонцентровані токсичні компоненти, що є основними забруднювачами атмосфери. Час, протягом якого шкідливі речовини природним чином зберігаються в атмосфері, оцінюється від десяти діб до півроку.

Близько 20 відсотків забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферу стаціонарними джерелами, є мутагенами і несуть загрозу здоров'ю не тільки нинішнього, а й наступних поколінь. Оцінюючи розміри шкоди для здоров'я, необхідно брати до уваги, що хімічне забруднення атмосферного повітря, по-перше, знижує адаптаційні можливості організму і, як наслідок, стійкість до негативних чинників іншої етіології, по-друге, підвищує рівень захворюваності, насамперед органів дихальної системи, і, по-третє, негативно впливає на рівень смертності населення. Дані проведених в Україні досліджень свідчать, що у населення, яке проживає в місцях з інтенсивним забрудненням атмосферного повітря, підвищується кількість імунodefіцитів. Це є однією з причин підвищення рівня інфекційних захворювань, а також відсутності належного ефекту від проведення вакцинації населення. Зростає кількість захворювань на хронічний бронхіт і поширеність бронхіальної астми. У країні спостерігається підвищення рівня онкологічних захворювань. У їх структурі на перші місця вийшли злоякісні новоутворення дихальної системи. Найменшу очікувану тривалість життя при народженні мають жителі міст з розвинутою металургійною та хімічною промисловістю у так званих антропотехногенно-завантажених регіонів, на противагу містам, де такої промисловості немає і через це повітря забруднюється менше.

За даними Державної екологічної інспекції України (<https://www.dei.gov.ua/>), аналіз поточної ситуації з приведення вітчизняних природоохоронних практик із захисту атмосферного повітря у відповідність до стандартів Євросоюзу засвідчує, що комплексність проблематики і відсутність напрацьованих механізмів регулювання екологічного стану атмосферного повітря, які б забезпечували його прогнозовану якість і дотримання природоохоронних стандартів, створює перешкоди перспективі гармонізації природоохоронного законодавства, та встановлює невідповідність вимогам Європейського природоохоронного права. Наразі є нагальна потреба у розробці більш жорстких нормативів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами викидів, а також введення щорічного контролю викидів на токсичність з пересувних джерел.

Також до заходів, які слід впроваджувати на захист атмосферного повітря, можна віднести (<https://sd4ua.org/>):

- мінімізацію та запобігання викидів шкідливих речовин в атмосферу шляхом застосування промисловими підприємствами екологічних фільтрів;
- перехід на експлуатацію екологічного транспорту та техніки;
- контрольовану утилізацію сміття;
- впровадження комплексних «зелених» альтернатив.

Стаціонарне джерело забруднення атмосфери – підприємство, цех, агрегат, установка або інший нерухомий об'єкт, що зберігає свої просторові координати протягом певного часу і здійснює викиди забруднюючих речовин

в атмосферу. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами можуть здійснюватися після отримання дозволу.

Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення (т) - Територія, Забруднюючі речовини, Рік	
	2021
Львівський район	
Викиди забруднюючих речовин - усього	4 428
Діоксид сірки	93
Оксид вуглецю	1 450
Діоксид азоту	861
Метан	1 137
Неметанові леткі органічні сполуки	175
Речовини у вигляді твердих суспендованих частинок	461
Інші	251
У розрахунку на 1 кв.км	0,9
У розрахунку на 1 особу, кг	3,9

Загальний стан атмосферного повітря на території опрацювання можна охарактеризувати як задовільний.

Водні ресурси:

Щодо формування якості води у світі, що визначає безпеку водокористування, то зберігається тенденція в бік її погіршення. Щороку фактично близько 3,5 мільйонів випадків смертей пов'язують з неякісним водопостачанням у зв'язку з недотриманням правил гігієни.

Система питно-господарського водопостачання ґрунтується на переважному використанні незахищених від техногенного забруднення поверхневих вод. Як результат питне водопостачання у Львівській області на 80 % забезпечується з поверхневих джерел, а в окремих регіонах майже на 100 % (*Г. Гринчишин*).

Проблема якості води з кожним роком ускладнюється. Практично всі поверхневі джерела водопостачання Львівщини впродовж останніх десятиліть інтенсивно забруднюються.

Природними джерелами забруднення річок є ерозія ґрунтів, мертва флора та фауна, антропогенними – речовини, що надходять до водних об'єктів в процесі діяльності людини. Великі площі сільськогосподарських угідь піддаються впливу різних обробок пестицидами і добривами, збільшуються території смітників. Багато промислових підприємств скидають стічні води прямо в річки. Стоки з полів також надходять у річки й канали. Забруднюються і підземні води – найважливіший резервуар прісних вод.

Поживні речовини (азот амонійний, азот нітритів, азот нітратів, фосфор

фосфатів, загальний фосфор) надходять від точкових джерел забруднення, сільського господарства і дифузних джерел (поверхневого стоку). Збільшення вмісту нітритів і нітратів у поверхневих і підземних водах веде до забруднення питної води і до розвитку деяких захворювань. Дифузні джерела частково природного та антропогенного походження (переважно сільське господарство).

Органічні речовини (розчинений кисень O_2), біохімічне споживання кисню (БСК), перманганатна окиснюваність (ПО), хімічне споживання кисню (БО) надходять через природні та антропогенні джерела забруднення. Особливо концентрація органічних речовин збільшується в літній межений період.

До пріоритетних речовин відносяться нафтопродукти, пестициди (ядохімікати), синтетичні детергенти (миючі засоби), феноли. Вони надходять у водойми з відходами промисловості, побутовими і сільськогосподарськими стічними водами.

В результаті інтенсивної господарської діяльності в давно освоєних регіонах, водні ресурси і надалі зазнають значного антропогенного впливу. В Україні найгостріше його відчують екосистеми малих річок. Бездушне ставлення до малих річок, як до основи формування водного балансу території країни привело до того, що їх використовують як резервуари для скиду стічних вод. Тому велика кількість водотоків знаходиться на різних стадіях деградації, якість в них постійно погіршується, а багатьом з них загрожує повне зникнення. Із збільшенням антропогенного навантаження природна річкова система перетворюється на нову – природно-господарську.

Найбільше впливають на стан і функціонування річкових систем гірничо-видобувна діяльність; забруднення ґрунтів; створення та експлуатація штучних водойм; господарська діяльність в межах заплавно-руслових комплексів; днопоглиблювальні і руслоспрямлювальні роботи; вирубування лісів та інтенсивна господарська діяльність на водозборах.

В останні роки відбувається збільшення забору води з підземних джерел, що в свою чергу призводить до зменшення ґрунтового живлення річок, пониження рівня води в руслах.

Розвиток сільського господарства тривалий час супроводжувався меліоративним осушенням боліт і заболочених угідь, розорюванням заплавних земель та вирубуванням схилових лісів. Недотримання режиму господарювання в межах прибережних смуг та водоохоронних зон безпосередньо впливає на екологічний та санітарний стан річок. Майже повсюдно на берегах річок розташовані самовільні звалища сміття, не виконується розчищення русел від гілок та повалених дерев, що зменшує водопропускну здатність русел, а в паводкові періоди, в результаті гідравлічного підпруджування, призводить до затоплення земель та будинків на заплавах, руйнування мостів, шляхів і комунікацій (*Тут і далі – за І. Дідич, І. Ковальчук, А. Михнович*).

Водовідведення у поверхневі водні об'єкти (млн куб.м) - Територія, Зміст, Рік		
	2021	2022
Львівський район		
Водовідведення у поверхневі водні об'єкти	114,2	...
забруднені зворотні води	109,3	104,7
нормативно очищені води	1,0	1,9

Захист води від забруднення – одне з найважливіших світових завдань, а ефективне і економічне використання води в промисловості має бути позначено як один з пріоритетів нашої держави (<https://ecolog-ua.com/>). Для цього впроваджуються:

- сучасні підходи до очистки води;
- екологічна відповідальність промислових підприємств в сфері скидання стічних вод;
- контроль складу і властивостей стічних вод;
- моніторинг якості стічних вод.

Ґрунти та надра:

Найістотнішими причинами погіршення якості земельних ресурсів в Україні є:

- 1) вторинне засолення ґрунтів;
- 2) підтоплення та висушування земель;
- 3) антропогенно-техногенне забруднення ґрунтів.

Реакція ґрунтового розчину – важливий показник родючості ґрунтів, який істотно впливає на ріст і розвиток рослин та активність мікробіологічних хімічних, біохімічних процесів. Від реакції ґрунту значною мірою залежить засвоєння рослинами поживних речовин ґрунту і добрив, мінералізація органічної речовини, ефективність внесених добрив, урожайність сільськогосподарських культур та його якість. Основною причиною підкислення ґрунтового розчину є відсутність заходів з хімічної меліорації земель та вирощування рослинницької продукції виключно за рахунок поживних речовин мінеральних добрив. Крім того, більшість ґрунтів Львівщини за своїм складом і властивостями на генетичному рівні схильні до підкислення.

Гумус є найважливішою складовою ґрунту та визначальним показником його родючості. Гумус активізує біохімічні й фізіологічні процеси, посилює обмін речовин і загальний енергетичний рівень процесів у рослинному організмі, сприяє посиленому надходженню в нього елементів живлення, що в кінцевому підсумку супроводжується підвищенням урожаю та поліпшенням його якості. Гумусний стан ґрунтів – матриця, яка визначає всі їхні властивості, в тому числі і всі ґрунтові режими. Тому вміст гумусу в ґрунті є інтегральним показником рівня його потенційної і ефективної

родючості. Поліпшення гумусного стану ґрунтів є генеральним напрямком їх родючості та підвищення екологічної стабільності агроландшафтів.

В результаті проведеного аналітичного контролю ґрунтів в межах санітарно-захисних зон та в місцях накопичення відходів підприємств Львівської області слід зазначити, що забруднювачами земельних ресурсів є в основному промислові відходи та накопичувачі побутових відходів (сміттєзвалища, мулові майданчики).

Аналіз ґрунтів з точки зору оцінки якості навколишнього середовища – це кількісне визначення шкідливого (надлишкового) вмісту шкідливих елементів та ступінь забруднення ґрунту, тобто потрапляння в нього різних хімічних речовин, токсикантів, відходів сільськогосподарського і промислового виробництва. Програмою агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення передбачено дослідження ґрунтів на вміст солей важких металів, залишкових кількостей пестицидів (ЗКП), зокрема, ДДТ і його метаболітів та ізомерів ГХЦГ. Ґрунт є основним джерелом їх надходження в продукти харчування, а через них і в організм людини. У багатьох випадках важкі метали містяться у ґрунтах в незначних кількостях і не є шкідливими. Проте, концентрація їх у ґрунті може збільшуватись за рахунок викидів вихлопних газів транспортними засобами, внесення фосфорних та органічних добрив, застосування пестицидів та інших агрохімікатів.

Стійкість ґрунтів до забруднення важкими металами різна і залежить від їх буферності. Ґрунти з високою адсорбційною здатністю і відповідно, високим вмістом глини, а також органічної речовини можуть утримувати ці елементи, особливо у верхніх горизонтах.

Порушення (руйнування) ґрунтів — складний комплекс антропогенних і природних процесів зміни фізико-хімічних і механічних характеристик ґрунту. Як правило, першою причиною порушення ґрунтів є процеси, ініційовані діяльністю людини (це, наприклад, механічна обробка ґрунтів, трансформація шарів землі в будівництві, переуцільнення ґрунтів унаслідок діяльності транспорту, випасання худоби, зрошення або інші зміни режиму ґрунтових і поверхневих вод, забруднення ґрунтів та ін.). Результати цих первинних змін можуть багаторазово посилюватися під впливом природних чинників, наприклад, вітру, дощових потоків тощо.

Ерозія ґрунтів - це процес захоплення часток ґрунту та їх виношування водою або вітром, а також процес руйнування верхніх, найродючіших шарів ґрунту.

За результатами агрохімічної паспортизації ґрунтів земель сільськогосподарського призначення концентрації найбільш екологічно небезпечних хімічних елементів (свинець, кадмій, ртуть, мідь, цинк) в основному знаходяться на рівні їхніх фонових значень. На відміну від даних щодо високих рівнів забруднення ґрунтів (5-15 ГДК) у промислових містах і промзонах підприємств, у ґрунтах земель сільськогосподарського призначення незначне перевищення ГДК важких металів зустрічаються лише

на угіддях, що безпосередньо прилеглі до цих об'єктів. Однак для оцінки небезпеки забруднення ґрунтів земель сільськогосподарського призначення більше значення мають не абсолютні концентрації в них важких металів, а їх накопичення у рослинницькій і тваринницькій продукції (ДУ «Інститут охорони ґрунтів України»).

Забруднення ґрунтів відбувається: під час видобутку корисних копалин та при їх збагаченні, внаслідок захоронення відходів виробництва та побутового сміття, під час ведення бойових дій, при проведенні військових навчань, випробувань, внаслідок аварій та катастроф. Ґрунти істотно забруднюються також під час опадів в зонах розсіювання викидів в атмосферу.

Найбільшою проблемою охорони земельних ресурсів є зменшення вмісту поживних речовин в ґрунтах, водна ерозія, дефляція і недостатня рекультивація порушених земель. Для підвищення родючості ґрунти зорюють дедалі глибше і частіше, вносять в них величезні кількості мінеральних добрив та пестицидів.

Розвиток промисловості і накопичення продуктів техногенезу в ґрунті обумовлює необхідність розробки і впровадження інтенсивних методів захисту ґрунтового покриву.

Стратегічним напрямом в охороні природи є впровадження безвідходних технологій, замкнутих циклів виробничого водопостачання, ефективних пилогазоочисних споруд, що дозволило б зменшити навантаження на ґрунт в 100-250 разів (<http://www.novaecologia.org/>).

Головними завданнями щодо збереження і поліпшення якості ґрунтів є заходи із запобігання ерозії, підтримання в належному стані діючих осушувальних споруд і будівництво нових, вапнування, внесення науково обґрунтованих норм органічних та мінеральних добрив, недопущення забруднення шкідливими речовинами.

Джерелом механічного забруднення ґрунтів може бути несвоєчасна і неякісна санітарна очистка території. Відходи є основним регіональним фактором забруднення навколишнього середовища. Міграція токсичних компонентів призводить до забруднення ґрунтів, поверхневих та підземних вод, атмосферного повітря.

Стан ґрунтів на території опрацювання можна охарактеризувати як задовільний.

Поводження з відходами:

Станом на сьогодні спостерігається загальне погіршення екологічної ситуації та виснаження природно-ресурсного потенціалу. Соціально-економічна розбалансованість та негативні зміни у довкіллі вимагають наукового обґрунтування пріоритетів подальшого розвитку. Серед таких першочергових завдань домінуючим є формування нових концептуальних підходів до забезпечення ефективного використання вторинних ресурсів та охорони навколишнього середовища.

Невирішеною екологічною проблемою в Україні залишається санітарне очищення міст та інших поселень від шкідливих побутових відходів і їх утилізація. Щорічно їх накопичується близько 1,5–2 млрд. тонн, і лише 10–15% від цієї кількості використовується в якості вторинних матеріальних ресурсів. Інша частина складається та нагромаджується на звалищах, площа яких сягає понад 160 тис. га.

Полігони для захоронення твердих побутових відходів мають термін використання близько 30 років, нині вони заповнені в середньому на 90% або повністю вичерпали свій ресурс. Відсутні спеціалізовані полігони за видами відходів, що призводить до складування як промислових, так і побутових відходів без сортування на полігонах, переводячи їх в ранг екологічно небезпечних об'єктів.

Фахівці акцентують увагу на необхідності поетапного вирішення питання збирання, сортування і переробкою використаної тари й упаковки, інших елементів твердих побутових відходів, затвердження нормативної документації щодо маркування полімерної тари та

впровадження його на промисловому рівні, що дало б змогу ідентифікувати полімерні відходи й одержувати якіснішу вторинну сировину.

Згідно зі статистичними даними, на території Львівської області налічується понад 219 млн. тонн відходів, з них 36,886 тис. тонн відходів I-III класу небезпеки.

Одним із небезпечних відходів є відпрацьовані джерела енергії: батарейки, акумулятори від телефонів, інших електронних засобів.

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ			
Утворення та поводження з відходами I-IV класів небезпеки (т) - Зміст, Рік			
	2020	2021	2022
Утворено	3 121 063	3 212 206	2 492 236
Зібрано, отримано	385 249	1 369 105	1 271 398
Утилізовано	403 242	308 581	283 918
Спалено	116 617	118 702	63 584
Передано на сторону	1 116 410	2 453 152	671 855
Видалено у спеціально відведені місця чи об'єкти	1 945 309	2 005 542	2 664 111
Видалено у місця неорганізованого зберігання	-	-	-
Накопичено протягом експлуатації, у місцях видалення відходів на кінець року	282 580 522

Утворення та поводження з відходами I-IV класів небезпеки (т) – Територія, Зміст, Рік		
	2019	2020
Городоцький район		
Утворено	2 174	2 314
Зібрано, отримано	-	-
Утилізовано	-	-
Спалено	-	-
Передано на сторону	2 031	2 191
Видалено у спеціально відведені місця чи об'єкти	-	-
Видалено у місця неорганізованого зберігання	-	-
Накопичено протягом експлуатації, у місцях видалення відходів на кінець року	792	901

Наявні сміттєзвалища відповідають чинним нормативам щодо екологічно безпечного захоронення або утилізації і є джерелами забруднення усіх компонентів довкілля регіону: атмосферного повітря, ґрунтів, поверхневих та підземних вод. Для ефективної оцінки їхнього впливу на довкілля, моделювання і прогнозування екологічної ситуації необхідно створити кадастр усіх місць накопичення небезпечних відходів з даними про локалізацію, приналежність, період існування, об'єми і класи небезпечних речовин, можливості утилізації або перезахоронення. В останні роки ситуація зрушилася в позитивний бік, оскільки центральна і місцева влади, за

фінансової підтримки ЄС, розпочала вивезення й утилізацію особливо небезпечних і токсичних відходів з прикордонних регіонів.

Метою Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року є створення умов для підвищення стандартів життя населення шляхом впровадження системного підходу до поводження з відходами на державному та регіональному рівні, зменшення обсягів утворення відходів та збільшення обсягу їх переробки та повторного використання.

На території опрацювання немає стихійних сміттєзвалищ, вивезення ТПВ відбувається централізовано.

Здоров'я населення:

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, хімічне і біологічне забруднення повітря, води, ґрунтів, шум, антропогенні зміни клімату та зміна екосистем є одними з чинників, які безпосередньо впливають на стан здоров'я людини. Це закономірно, адже вживаючи забруднену воду, споживаючи продукти, вирощені на забруднених землях, щодня вдихаючи забруднене повітря, людина отримує дози різноманітних небезпечних речовин, які накопичуються та негативно впливають на її організм.

Територія і щільність населення (на початок року) - Територія, Рік, Зміст		
	Територія, тис. кв.км	Щільність наявного населення, осіб на 1 кв.км
Львівський район		
2022	5,0	229,2

Кількість живонароджених, померлих і природний приріст (скорочення) населення - Рік, Стать, Тип місцевості, Територія, Зміст			
	Львівський район		
	Живонароджені	Померлі	Природний приріст, скорочення (-)
2021			
чоловіки, осіб			
міська місцевість	3 357	6 573	-3 216
сільська місцевість	1 392	2 448	-1 056
жінки, осіб			
міська місцевість	3 327	6 583	-3 256
сільська місцевість	1 235	2 517	-1 282

Середня очікувана тривалість життя при народженні (років) – Рік, Територія, Тип місцевості, Стать				
	Львівська область			
	міська місцевість		сільська місцевість	
	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки
2019	69,43	79,01	66,94	77,89
2020	68,35	77,93	66,03	77,03
2021	67,30	76,18	66,21	76,35

Захворюваність населення на окремі види хвороб (осіб) – Хворі, Хвороби, Територія, Рік			
	Львівська область		
	2020	2021	2022
Хворі з уперше в житті встановленим діагнозом			
ВІЛ-інфіковані	222	166	299
СНІД	98	207	119
Злоякісні новоутворення	7 039	7 614	7 573
Активний туберкульоз	878	958	1 062
Алкоголізм і алкогольні психози
Хворі, які перебували на обліку в медичних закладах на кінець року			
ВІЛ-інфіковані	2 562	2 586	2 899
СНІД	1 357	1 458	1 569
Злоякісні новоутворення	75 704	79 017	75 005
Активний туберкульоз	781	783	752
Алкоголізм і алкогольні психози

Для забезпечення екологічної безпеки в зонах урбанізації та індустріалізації виникає необхідність здійснення постійного контролю та оцінки якості питної води, рослинницької та тваринницької продукції, стану здоров'я населення.

Інші складові довкілля:

Флора та фауна / біорізноманіття, ландшафт, природні території та об'єкти, об'єкти культурної спадщини, а також клімат не зазнають ймовірного впливу.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків	Територіальна прив'язка	Проектні рішення МД
Забруднення атмосферного повітря	<p>Погіршення якості атмосферного повітря від викидів транспорту (висока ймовірність)</p> <p>Погіршення якості атмосферного повітря під час проведення будівельно-монтажних робіт (середній рівень ймовірності)</p>	Територія в межах та за межами населеного пункту	Озеленення / зелені насадження спеціального призначення
Забруднення поверхневих водних об'єктів / забруднення ґрунтових вод	<p>Забруднення підземних вод під час проведення будівельно-монтажних робіт (низька ймовірність)</p> <p>Забруднення підземних вод під час експлуатації будівель і споруд авіаційного транспорту (низька ймовірність)</p>	Територія в межах та за межами населеного пункту	Інженерне забезпечення території / комплекс заходів з інженерної підготовки території, до яких включено вертикальне планування території та поверхневе водовідведення / система водопостачання та водовідведення
Вплив на ґрунти	Під час проведення будівельно-монтажних робіт відбуватиметься фізичне переміщення верхніх шарів ґрунту, їх ущільнення, частково привантаження та видалення із заміною, місцями ймовірно до	Територія в межах та за межами населеного пункту	Інженерне забезпечення території / комплекс заходів з інженерної підготовки території, до яких включено вертикальне планування території та поверхневе водовідведення / система

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків	Територіальна прив'язка	Проектні рішення МД
	глибини понад 1 м (висока ймовірність) Забруднення ґрунтів під час експлуатації будівель і споруд авіаційного транспорту (низька ймовірність)		водопостачання та водовідведення
Вплив на біорізноманіття	Деструктивні процеси під час проведення будівельно-монтажних робіт та під час експлуатації будівель і споруд авіаційного транспорту (низька ймовірність)	Територія в межах та за межами населеного пункту	Озеленення / зелені насадження спеціального призначення
Вплив на здоров'я населення	Ризики техногенної природи: аварії, пожежі тощо (низька ймовірність)	Територія в межах та за межами населеного пункту	Система цивільного захисту населення / попередження пожеж

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України 5 серпня 2020 р. № 695, є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців.

У цій Стратегії запроваджено нові підходи до державної регіональної політики у новому плановому періоді, а саме: перехід до територіально спрямованої політики розвитку на основі стимулювання використання власного потенціалу територій, надання підтримки окремим територіям, що характеризуються особливими проблемами соціально-економічного розвитку, високим історико-культурним потенціалом, екологічними умовами та потребами охорони навколишнього природного середовища.

Відповідно до Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» основними засадами державної екологічної політики є:

- збереження такого стану кліматичної системи, який унеможливить підвищення ризиків для здоров'я та благополуччя людей і навколишнього природного середовища;
- досягнення Україною Цілей Сталого Розвитку (ЦСР), які були затверджені на Саміті Організації Об'єднаних Націй зі сталого розвитку у 2015 році;
- сприяння збалансованому (сталому) розвитку шляхом досягнення збалансованості складових розвитку (економічної, екологічної, соціальної), орієнтування на пріоритети збалансованого (сталого) розвитку;
- інтегрування екологічних вимог під час розроблення і затвердження документів державного планування, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку та у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля;
- міжсекторальне партнерство та залучення заінтересованих сторін;
- запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, що передбачає аналіз і прогнозування

екологічних ризиків, які ґрунтуються на результатах стратегічної екологічної оцінки, оцінки впливу на довкілля, а також комплексного моніторингу стану навколишнього природного середовища;

- забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, підвищення рівня екологічної безпеки в зоні відчуження;
- забезпечення невідворотності відповідальності за порушення природоохоронного законодавства;
- застосування принципів перестороги, превентивності (запобігання), пріоритетності усунення джерел шкоди довкіллю, «забруднювач платить»;
- відповідальність органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування за доступність, своєчасність і достовірність екологічної інформації;
- стимулювання державою вітчизняних суб'єктів господарювання, які здійснюють скорочення викидів парникових газів, зниження показників енерго- та ресурсоемності, модернізацію виробництва, спрямовану на зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище, у тому числі вдосконалення системи екологічного податку за забруднення довкілля та платежів за використання природних ресурсів;
- упровадження новітніх засобів і форм комунікацій та ефективної інформаційної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Станом на сьогодні на Львівщині виконуються наступні екоорієнтовані обласні програми: Програма охорони навколишнього природного середовища на 2021 – 2025 роки; Комплексна програма підвищення енергоефективності, енергозбереження та розвитку відновлюваної енергетики у Львівській області на 2021 – 2025 роки.

Згідно з дослідженнями українських вчених, найбільшу шкоду навколишньому середовищу спричиняють транспорт, промисловість, енергетика та сільське господарство. Тому питання про впровадження природозберігаючих технологій у цих сферах життєдіяльності стоїть особливо гостро.

Транспортна система Львівської області представлена залізничним, автомобільним, трубопровідним, повітряним і річковим транспортом. Статистичні дані щодо перевезення пасажирів / вантажів авіаційним транспортом наразі не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог Закону України «Про державну статистику» щодо конфіденційності статистичної інформації.

Закон України «Про охорону земель» визначає правові, економічні та соціальні основи охорони земель з метою забезпечення їх раціонального використання, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, інших корисних

властивостей землі, збереження екологічних функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля.

Нормування в галузі охорони земель полягають у забезпеченні екологічної та санітарно-гігієнічної безпеки громадян шляхом визначення вимог щодо якості земель, родючості ґрунтів і допустимого антропогенного навантаження та господарського освоєння земель. Господарська та інша діяльність, яка зумовлює забруднення земель і ґрунтів понад установлені гранично допустимі концентрації небезпечних речовин, забороняється.

При розміщенні, проектуванні, будівництві та введенні в дію нових і реконструйованих об'єктів, застосуванні нових технічних засобів і технологій, які справляють негативний вплив на екологічний стан, передбачаються заходи щодо запобігання небезпечним екологічним і санітарно-гігієнічним наслідкам, раціонального використання та охорони земель. Розміщення об'єктів, які справляють негативний вплив на екологічний стан і якість земельних ресурсів, проводиться з урахуванням результатів інтегральної оцінки цього впливу і розробки відповідних заходів щодо запобігання небезпечним екологічним і санітарно-гігієнічним наслідкам та раціонального використання і охорони земель лише після здійснення оцінки впливу на довкілля в порядку, визначеному законом.

Власники і землекористувачі, в тому числі орендарі, земельних ділянок при здійсненні господарської діяльності зобов'язані:

- дотримуватися вимог земельного та природоохоронного законодавства України;
- проводити на земельних ділянках господарську діяльність способами, які не завдають шкідливого впливу на стан земель та родючість ґрунтів;
- підвищувати родючість ґрунтів та зберігати інші корисні властивості землі на основі застосування екологобезпечних технологій обробітку і техніки, здійснення інших заходів, які зменшують негативний вплив на ґрунти, запобігають безповоротній втраті гумусу, поживних елементів тощо;
- дотримуватися нормативів при здійсненні протиерозійних, агротехнічних, агрохімічних, меліоративних та інших заходів, пов'язаних з охороною земель, збереженням і підвищенням родючості ґрунтів;
- надавати відповідним органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування відомості про застосування пестицидів та агрохімікатів;
- сприяти систематичному проведенню вишукувальних, обстежувальних, розвідувальних робіт за станом земель, динамікою родючості ґрунтів;
- своєчасно інформувати відповідні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування щодо стану, деградації та забруднення земельних ділянок;

- забезпечувати додержання встановленого законодавством України режиму використання земель, що підлягають особливій охороні;
- забезпечувати використання земельних ділянок за цільовим призначенням та дотримуватися встановлених обмежень (обтяжень) на земельну ділянку;
- забезпечувати захист земель від пожеж, ерозії, виснаження, забруднення, засмічення, засолення, осолонцювання, підкислення, перезволоження, підтоплення, заростання бур'янами, чагарниками і дрібноліссям;
- уживати заходів щодо запобігання негативному і екологонебезпечному впливу на земельні ділянки та ліквідації наслідків цього впливу.
При здійсненні містобудівної діяльності передбачаються заходи щодо:
- максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;
- зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для поліпшення малопродуктивних угідь, рекультивації земель та благоустрою населених пунктів і промислових зон;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проєктуванні, розміщенні та будівництві об'єктів.

Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» встановлює правові та організаційні засади оцінки впливу на довкілля, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів. Відповідно до ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» здійснення оцінки впливу на довкілля не є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності (розміщення та експлуатація будівель і споруд авіаційного транспорту), якщо не передбачається будівництво аеропортів і аеродромів з основною злітно-посадковою смугою довжиною 2100 метрів і більше (перша категорія) / будівництво аеропортів та аеродромів з основною злітно-посадковою смугою довжиною до 2100 метрів (друга категорія).

Закон України «Про рослинний світ» забезпечує регулювання суспільних відносин у сфері охорони, використання та відтворення дикорослих та інших несільськогосподарського призначення судинних рослин, мохоподібних, водоростей, лишайників, а також грибів, їх угруповань і місцезростань.

Підприємства, установи, організації та громадяни, діяльність яких пов'язана з розміщенням, проєктуванням, реконструкцією, забудовою населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, а також введенням їх в експлуатацію, повинні передбачати і здійснювати заходи щодо

збереження умов місцезростання об'єктів рослинного світу. Будівництво, введення в експлуатацію підприємств, споруд та інших об'єктів і застосування технологій, що викликають порушення стану та умов місцезростання об'єктів рослинного світу, засмічення, а також забруднення хімічними та іншими токсичними речовинами територій, зайнятих ними, забороняється.

З територій, відведених під забудову населених пунктів, підприємств, споруд та інших об'єктів, будівництво доріг, трубопроводів, ліній електропередачі і зв'язку, а також з тих земель, що підлягають затопленню, рідкісні рослини і такі, що перебувають під загрозою зникнення, повинні бути пересаджені на ділянки з однотипними умовами місцезростання. Пересаджувати такі рослини зобов'язані юридичні або фізичні особи, які здійснюють цю забудову.

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» визначає правові, економічні та соціальні основи організації охорони навколишнього природного середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь.

При проектуванні, розміщенні, будівництві, введенні в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконаленні існуючих і впровадженні нових технологічних процесів та устаткування, а також в процесі експлуатації цих об'єктів забезпечується екологічна безпека людей, раціональне використання природних ресурсів, додержання нормативів шкідливих впливів на навколишнє природне середовище. При цьому повинні передбачатися вловлювання, утилізація, знешкодження шкідливих речовин або повна їх ліквідація, відновлення та видалення відходів, виконання інших вимог щодо охорони навколишнього природного середовища і здоров'я людей.

Підприємства, установи й організації, діяльність яких пов'язана з шкідливим впливом на навколишнє природне середовище, незалежно від часу введення їх у дію повинні бути обладнані спорудами, устаткуванням і пристроями для очищення викидів і скидів або їх знешкодження, зменшення впливу шкідливих факторів, а також приладами контролю за кількістю і складом забруднюючих речовин та за характеристиками шкідливих факторів.

Забороняється введення в дію підприємств, споруд та інших об'єктів, на яких не забезпечено в повному обсязі додержання всіх екологічних вимог і виконання заходів, передбачених у проєктах на будівництво та реконструкцію (розширення та технічне переоснащення).

Згідно з Державними санітарними правилами планування та забудови населених пунктів підприємства, їх окремі будівлі та споруди з технологічними процесами, що є джерелами забруднення навколишнього середовища хімічними, фізичними чи біологічними факторами, при неможливості створення безвідходних технологій повинні відокремлюватись від житлової забудови санітарно-захисними зонами.

Екологізація виробництва – це процес неухильного і послідовного впровадження систем технічних, управлінських та інших рішень, що дають змогу підвищувати ефективність використання природних ресурсів, поліпшувати чи зберігати якість природного середовища на локальному, регіональному і глобальному рівнях.

У соціально-економічному аспекті екологізація потребує переходу від витратного принципу (він включає ефективність не лише фінансово-ресурсних, а й природно-ресурсних витрат) до ресурсозберігаючих методів господарювання, відмови від екстенсивного розширеного споживання природних ресурсів, отримання максимуму корисності за умов мінімального використання сировини і незначного порушення балансу функціонування навколишнього середовища. Отже, екологізація – це процес постійної і послідовної розробки та впровадження у процес виробництва нових технологічних і управлінських рішень, які дають можливість підвищувати ефективність використання природних ресурсів із збереженням чи поліпшенням якості довкілля. Роль екологізації виробництва можна виявити через наступні функції: відтворювальну, просторову, соціально-екологічну. Відтворювальна функція екологізації виробництва ґрунтується на можливості створення оптимальних умов для збереження та відтворення природного потенціалу з метою ефективного використання його майбутніми поколіннями. Просторова функція визначається науково обґрунтованою системою екологічного районування, формуванням територіальних схем природокористування, виявленням розбіжностей усередині еколого-економічних районів. Вона сприяє оптимізації розміщення продуктивних сил, раціональному природокористуванню й охороні навколишнього середовища. Головна мета цієї функції – пошук оптимальних співвідношень між діяльністю людини і природою. Соціально-екологічна функція пов'язана з екологічним вихованням населення, підвищенням культури виробництва (С. І. Варламова, І. С. Варламова).

Закон України «Про управління відходами» визначає правові, організаційні, економічні засади діяльності щодо запобігання утворенню, зменшення обсягів утворення відходів, зниження негативних наслідків від діяльності з управління відходами, сприяння підготовці відходів до повторного використання, рециклінгу і відновленню з метою запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище.

Основними цілями державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами є:

- захист здоров'я людей та навколишнього природного середовища від негативного впливу відходів;
- здійснення заходів у сфері управління відходами без загрози здоров'ю людей та спричинення шкоди навколишньому природному середовищу в межах встановлених нормативів шкідливого впливу фізичних факторів;
- дотримання ієрархії управління відходами;

- запровадження розширеної відповідальності виробника.

Відходи збираються, перевозяться та оброблюються залежно від їх виду, складу і властивостей у спосіб, що:

- сприяє їх подальшому відновленню;
- є безпечним для здоров'я людини та не завдає шкоди навколишньому природному середовищу, у тому числі: не становить загрози забруднення води, атмосферного повітря, ґрунту, для рослин і тварин, не спричиняє негативного впливу (незручностей) через шум і запах; не спричиняє негативного впливу на землі сільськогосподарського призначення, природні території та об'єкти, що підлягають особливій охороні;
- відповідає встановленим стандартам або нормативам шкідливого впливу фізичних та біологічних факторів та найкращим доступним технологіям і методам управління.

Для сприяння відновленню відходів забезпечується їх роздільне збирання. Змішування відходів з іншими відходами чи матеріалами, якщо такі дії ускладнюють операції з відновлення, забороняється.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Наслідками для довкілля (прямими чи опосередкованими / вторинними), у тому числі для здоров'я населення, вважаються ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини, а також взаємодія цих факторів. Вторинних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, від реалізації даного ДПТ не передбачається.

Кумулятивні наслідки – нагромадження в організмах людей, тварин, рослин різних шкідливих речовин внаслідок тривалої взаємодії – не передбачаються.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів сумарна їх дія суттєво переважає дію кожного окремо – не передбачаються.

Затвердження та виконання детального плану території орієнтовною площею 20 га для розміщення та експлуатації будівель і споруд авіаційного транспорту на вул. Польова в с. Черляни (за межами населеного пункту) Львівського району Львівської області не призведе до виникнення екологічної небезпеки (дій та процесів, що можуть впливати на стан навколишнього природного середовища, яке внаслідок надмірного забруднення обмежує або виключає можливість життєдіяльності людини та провадження господарської діяльності в цих умовах).

Складова довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
Здоров'я населення	0	Не передбачається прямого негативного впливу на стан здоров'я / захворюваність, умови життєдіяльності населення. Рівні шуму, вібрації, іонізуючого випромінювання не перевищуватимуть норми допустимого впливу при дотриманні вимог чинного законодавства.
Атмосферне повітря	-1	Передбачається незначне збільшення викидів забруднюючих речовин від транспорту в атмосферне повітря.

<i>Водні ресурси</i>	-1	<p>Не передбачається значного впливу (забруднення) на водні ресурси; не передбачається збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води.</p> <p>Не передбачається зміни гідрологічного режиму водних об'єктів та/чи впливу на іхтіофауну.</p>
<i>Відходи</i>	-1	<p>Передбачається незначне збільшення обсягів утворення відходів. Утилізація побутових та/чи промислових/будівельних відходів здійснюватиметься на підставі договорів, укладених з відповідними ліцензованими організаціями.</p>
<i>Земельні ресурси</i>	-1	<p>Не передбачається змін у топографії / рельєфі місцевості.</p> <p>Не передбачається системних змін у характеристиках ґрунтів.</p>
<i>Біорізноманіття</i>	0	<p>Не передбачається прямого негативного впливу на біорізноманіття.</p>
<i>Природно-заповідний фонд</i>	0	<p>Не передбачається прямого негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Не передбачається впливу на рекреаційні зони.</p>
<i>Культурна спадщина</i>	0	<p>Не передбачається впливу на відомі пам'ятки.</p>
<i>Транскордонний вплив</i>	0	<p>Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, - відсутні з огляду на географічне положення ділянки опрацювання та вид планованої діяльності.</p>
<i>Інтереси суміжних територій</i>	0	<p>Інтереси суміжних територій даний документ державного планування не зачіпає.</p>

Планована діяльність не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

Ймовірність того, що реалізація проектних рішень даного ДДП призведе до таких можливих впливів на навколишнє природне середовище

або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний вплив на довкілля, є невеликою.

Територія	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Ґрунти	Природо-охоронні території	Біорізноманіття	Здоров'я
Територія опрацювання	П/СС/М	0	П/СС/М	П/СС/М	0	0	0
Територія в межах та за межами населеного пункту с. Черляни	Нп/СС/М	0	Нп/СС/М	Нп/СС/М	0	0	0

ПОЗНАЧЕННЯ	Пояснення
-2	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-1	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу.
+ 1	Помірний позитивний вплив.
+ 2	Значний позитивний вплив.
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти довкілля, заплановану діяльність або з інших причин.
П/Нп	Прямий / Непрямий
ДС/ СС/КС	Довгостроковий (10-15 років) / Середньостроковий (3-5 років) / Короткостроковий (1 рік)
М/Р	Місцевий / Регіональний
К/С/ТрК	Кумулятивний / Синергічний / Транскордонний

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини – невід'ємна умова сталого економічного та соціального розвитку України.

Охорона і оздоровлення оточуючого середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких закладена система державних законодавчих актів і нормативна регламентація планування, забудови і благоустрою населених місць. Санітарний та екологічний стан населеного пункту характеризується факторами, які впливають на розвиток житлової та громадської зон, відповідають за комфортність умов проживання населення в існуючій забудові.

Усі заходи щодо втілення планувальних рішень повинні розроблятися з урахуванням природних умов, особливостей проєктованої території, а також існуючого природно-екологічного стану населеного пункту та прилеглих до нього територій. Метою природоохоронної діяльності є нормалізація умов життєдіяльності населення і поліпшення стану природо-територіальних комплексів населеного пункту, що перебувають у кризовому екологічному стані.

Даним проєктом не передбачено розміщення на території ДПТ об'єктів, що можуть здійснювати негативний вплив на умови перебування на ділянці ДПТ. Даним ДПТ передбачено комплексний благоустрій території, а також комплекс заходів з інженерної підготовки території, до яких включено вертикальне планування території та поверхневе водовідведення. Інженерна підготовка території виконується з метою покращення санітарно-гігієнічних умов функціонування будівель і включає вертикальне планування для відводу поверхневих вод, інженерний захист від підтоплення. Вертикальне планування території забезпечуватиме допустимі для руху транспорту і пішоходів ухили на під'їздах з раціональним балансом земляних робіт, таким чином, щоб розміщення земляних мас не викликало зсувні та посадочні явища, порушення режиму ґрунтових вод.

Відповідно до Повітряного кодексу України будівлі і природні об'єкти, розташовані на приаеродромній території, не повинні становити загрози для польотів повітряних суден.

На приаеродромній території запроваджується особливий порядок здійснення діяльності, яка може вплинути на безпеку авіації та створити перешкоди для роботи наземних засобів зв'язку, навігації та спостереження. До такої діяльності належать:

- будівництво, вибухові роботи;
- діяльність, що сприяє скупченню птахів;
- установлення радіовипромінювальних пристроїв;

- роботи, пов'язані з використанням лазерних пристроїв, що можуть випромінювати у повітряний простір;
- роботи, пов'язані із запуском ракет, метеорологічних радіозондів та куль-пілотів;
- діяльність, пов'язана з польотами літальних апаратів, з викидами диму та газів, що можуть погіршувати видимість у районі аеродрому;
- будівництво високовольтних повітряних ліній, висадка та вирощування дерев або зелених насаджень.

У смугах повітряних підходів до аеродромів може бути обмежено спорудження об'єктів, у яких може одночасно перебувати значна кількість людей, а також об'єктів підвищеної небезпеки, обмежено розташування високовольтних повітряних ліній. Також на відстані до 15 кілометрів від меж аеродрому забороняється відкрите складування харчових відходів, розміщення звалищ, спорудження або розбудова споруд, які сприяють масовому скупченню птахів і можуть створювати загрозу для повітряного руху.

Згідно з Державними санітарними правилами планування та забудови населених пунктів при проєктуванні нових і розширенні існуючих населених пунктів необхідно передбачати рівномірне і безперервне озеленення території з максимальним збереженням і використанням існуючих зелених насаджень. Забороняються нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт та реставрація об'єктів за рахунок території парків, водних акваторій тощо. Площа озелених територій загального користування в сільських поселеннях повинна становити не менше 12 кв. м/люд.

Рівень озеленення території житлової забудови повинен бути не менше 40%, промпідприємств – 30%, ділянок шкіл і дитячих дошкільних закладів – 80%, лікарень – не менше 60%. Підбір асортименту рослин і розміщення їх на території населених пунктів слід проводити в залежності від природно-кліматичних умов, розмірів і народногосподарського профілю населеного пункту. При цьому слід враховувати як пилогазостійкість рослин, так і їх захисні і оздоровчі властивості. Забороняється застосовувати для озеленення вулиць фруктові дерева і чагарники, що потребують обробки отрутохімікатами. Мінімальна площа озеленення санітарно-захисної зони в залежності від ширини зони повинна складати: до 300 м – 60%, від 300 до 1000 м – 50%, понад 1000 м – 40%. В межах санітарно-захисної зони шириною до 100 м з боку сельбищної території передбачається смуга деревно-чагарникових насаджень шириною не менше 20 м.

Озеленення слід проводити з максимальним збереженням наявних зелених насаджень.

Для зменшення акустичного навантаження слід забезпечити раціональне планування транспортної мережі, а також влаштування шумозахисних екранів та зелених бар'єрів (встановлення шумозахисних екранів може зменшити шумове забруднення на 8-24 дБ).

Складові довкілля, в тому числі здоров'я населення	Заходи, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання МД
Атмосферне повітря	Озеленення
Водні ресурси	Інженерне забезпечення території
Земельні ресурси	Інженерне забезпечення території
Відходи	Утилізація відходів здійснюватиметься на підставі договорів, укладених з відповідними ліцензованими організаціями
Біорізноманіття	Озеленення
Здоров'я населення	Озеленення

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

У контексті СЕО детального плану території орієнтовною площею 20 га для розміщення та експлуатації будівель і споруд авіаційного транспорту на вул. Польова в с. Черляни (за межами населеного пункту) Львівського району Львівської області альтернативних варіантів не передбачається у зв'язку з неможливістю перенесення даної діяльності на будь-яку іншу територію (доцільність планованої діяльності зумовлена наявною транспортною інфраструктурою – аеродром «Черляни» («Ягеллон»), створений на базі колишньої авіабази «Черляни»).

№	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
1.	Нульова альтернатива	Продовження існуючої ситуації. Відмова від затвердження ДПТ.	Переваги Відмова від провадження планованої діяльності не призведе до змін (як негативних, так і позитивних) стану компонентів довкілля. Недоліки Втрата фактора соціально-економічного зростання території. Відмова від затвердження ДПТ не сприятиме соціально-економічному розвитку громади.	Рекомендується обрати альтернативу 2 оскільки вона сприятиме соціально-економічному розвитку громади.
2.	Альтернатива, що розглядається в проєкті ДПТ та звіті про СЕО	Розміщення та експлуатація будівель і споруд авіаційного транспорту	Переваги Посторовий розвиток, розбудова транспортної інфраструктури, економічне зростання. Недоліки Втручання людини в природні процеси в біосфері, що викликати небажані для екосистем антропогенні зміни.	
3.	Альтернативи іншого характеру	Під час розроблення ДПТ та звіту про СЕО здійснювався розгляд виправданих	Переваги Техніко-економічні показники, приведені на стадії детального планування території,	

№	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
		альтернатив проєктних та технічних рішень.	орієнтовні і можуть бути уточненні або змінені на наступних стадіях проєктування, для отримання містобудівних умов та обмежень і технічних умов на підключення до інженерних мереж. Недоліки Ймовірність існування варіантів, що більше відповідають встановленим цілям екологічної політики на місцевому і регіональному рівні та краще сприяють досягненню сприятливого в санітарно-гігієнічному відношенні середовища та підвищують комфортність проживання населення.	

Під час підготовки звіту про стратегічну екологічну оцінку визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування будівель і споруд, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи з особливостей планованої діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проєкту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним / санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи, застосовані під час проведення стратегічної екологічної оцінки:

- аналіз слабких та сильних сторін проєкту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації;
- консультації з громадськістю;

- розгляд способів ліквідації можливих негативних наслідків реалізації ДДП;
- ознайомлення осіб, які приймають рішення, з можливими наслідками здійснення планованої діяльності;
- опрацювання зауважень і пропозицій до проєкту містобудівної документації;
- проведення громадського обговорення у процесі розробки проєкту містобудівної документації.

Під час проведення СЕО оцінено фактори ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку громади та якості життя населення.

До складнощів, що виникали в процесі проведення СЕО, можна віднести недостатню кількість наявних/доступних статистичних та фактологічних даних щодо соціально-економічної, демографічної, екологічної характеристики с. Черляни.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Відповідно до вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та керуючись Постановою КМУ від 16 грудня 2020 р. № 1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення» Городоцька міська рада в межах своєї компетенції здійснюватиме моніторинг наслідків виконання даного документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Моніторинг наслідків виконання детального плану території орієнтовною площею 20 га для розміщення та експлуатації будівель і споруд авіаційного транспорту на вул. Польова в с. Черляни (за межами населеного пункту) Львівського району Львівської області – спостереження, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналіз інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки – буде здійснюватись шляхом періодичного (не менше одного разу на рік) аналізу статистичних та інших даних щодо якості компонентів навколишнього природного середовища та показників захворюваності населення на територіях, прилеглих до ділянки, на яку розповсюджується дія документа державного планування.

Метою моніторингу планованої діяльності є забезпечення ефективного та в повному обсязі впровадження заходів пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків, передбачених насамперед в сфері охорони навколишнього природного середовища; забезпечення неухильного дотримання вимог чинного законодавства.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам, передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених ДПТ, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

При проведенні моніторингу за реалізацією рішень ДПТ необхідно: здійснювати контроль за відповідністю проєктним рішенням реальних обсягів будівництва проєктованих об'єктів, а також розвитку озелених територій. Порівняння цих даних дасть реальний стан досягнутого рівня показників, що дозволить визначити недоліки і порушення, які негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи щодо їх усунення.

Моніторинг очікуваних впливів реалізації даного ДПТ повинен здійснюватися за наступними кількісними показниками (показник, одиниці виміру)*:

Показник	Одиниці виміру	Значення
реконструкція та будівництво вулично-дорожньої мережі	км/рік	
кількість ділянок, на яких реалізовані заходи з інженерної підготовки та захисту території	га/рік	
частка ділянок, що мають необхідний рівень ландшафтного упорядкування та благоустрою	га / % від загальної площі населеного пункту	
радіус санітарно-захисних зон промислово-виробничих підприємств	м	
площа зелених насаджень спеціального призначення (шумозахисне озеленення, озеленення санітарно-захисних зон)	га	
кількість проб якості питної води з централізованих джерел водопостачання	проб/місяць проб/рік	
обсяг утворених відходів	тонн/рік	
обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних та пересувних джерел	тонн/рік	
кількість проб стану атмосферного повітря	проб/місяць проб/рік	
кількість випадків захворюваності дитячого та дорослого населення на хвороби органів дихання, серцево-судинні захворювання, хвороби шлунково-кишкового тракту, алергічні захворювання	кількість випадків/рік	

* *періодичність – не менше одного разу на рік*

Також слід передбачити здійснення лабораторного контролю (не рідше одного разу на рік):

- якості та безпечності питної води (відповідно до Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»);
- якості очистки стічних вод після очищення локальними очисними спорудами;
- стану забруднення ґрунтів;

- рівнів шумового забруднення від транспорту;
- рівнів електромагнітного випромінювання.

Щонайменше один раз на рік слід проводити інструментальні дослідження довкілля, зокрема, атмосферного повітря та рівнів шуму на межі житлово-громадської забудови щодо дотримання нормативних значень.

Моніторинг включає, але не обмежується наступними етапами:

- вибір параметрів навколишнього природного та соціального середовища;
- встановлення ключових параметрів моніторингу;
- візуальний огляд;
- аналіз інформації, що була отримана під час моніторингу та за необхідності розробка комплексу заходів, що усувають або максимально пом'якшують вплив об'єкту на навколишнє природне та соціальне середовище.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа пріоритетних показників за кожним зі стратегічних напрямів і аналізі досягнення запланованих результатів.

Екологічні індикатори для моніторингу виконання ДПТ:

- обсяги викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел;
- індекс забруднення атмосфери;
- обсяги використання питної води;
- обсяги скидання зворотних вод;
- обсяги утворення побутових та виробничих відходів;
- рівень благоустрою та озеленення території;
- стан ґрунтового покриву території.

Загалом в процесі моніторингу слід перевіряти (якісні показники):

- виконання планувальних заходів;
- виконання технологічних та санітарно-технічних заходів;
- вплив підприємств на оточуюче житлове середовище.

Моніторинг може бути використаний для:

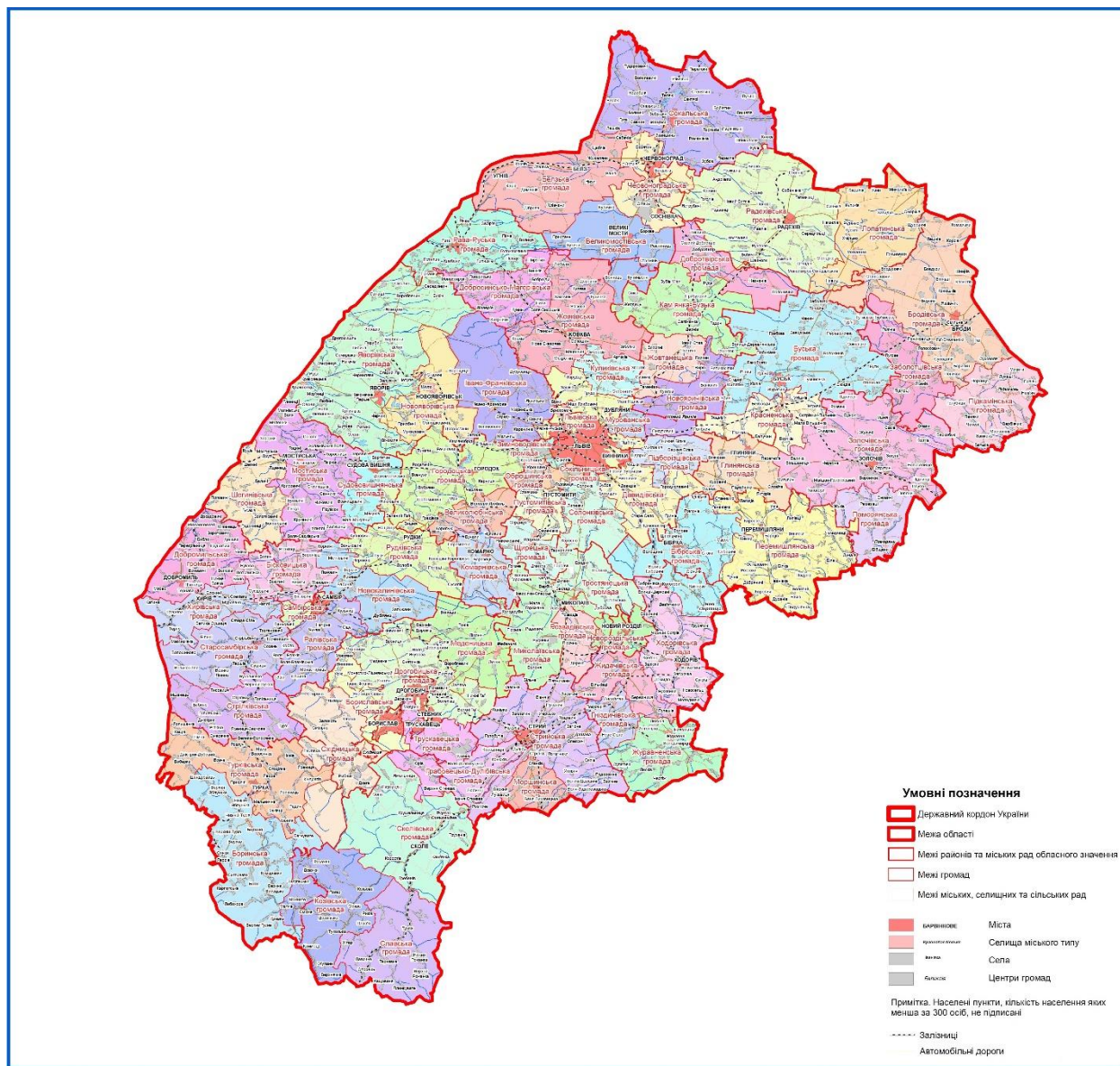
- порівняння очікуваних і фактичних наслідків для отримання інформації щодо реалізації ДПТ;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості SEO);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки фактичного виконання ДПТ відповідно до затвердженого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих для довкілля та здоров'я населення наслідків.

Результати моніторингу оприлюднюватимуться на офіційному веб-сайті Городоцької міської ради та вноситимуться до Єдиного реєстру SEO

один раз на рік протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про СЕО негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, Городоцька міська рада вживатиме заходів для їх усунення.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, - відсутні з огляду на географічне положення ділянки опрацювання та плановані види діяльності.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації

Детальний план території орієнтовною площею 20 га для розміщення та експлуатації будівель і споруд авіаційного транспорту на вул. Польова в с. Черляни (за межами населеного пункту) Львівського району Львівської області є містобудівною документацією на місцевому рівні, яка призначена для обґрунтування довгострокової стратегії планування, забудови та іншого використання території.

Територія опрацювання знаходиться у південній частині села Черляни (за межами населеного пункту). Проектними рішеннями даного ДПТ передбачається формування ділянки територій повітряного транспорту з метою здійснення діяльності з обслуговування авіаційного транспорту (будівництва ангарів для літаків, авіаремонтної технічної будівлі, адміністративної будівлі, складу ПММ та гаражів та ін.). Матеріальні активи на території опрацювання відсутні, територія проєктування вільна від забудови.

Відповідно до ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» здійснення оцінки впливу на довкілля не є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності (розміщення та експлуатація будівель і споруд авіаційного транспорту), якщо не передбачається будівництво аеропортів і аеродромів з основною злітно-посадковою смугою довжиною 2100 метрів і більше (перша категорія) / будівництво аеропортів та аеродромів з основною злітно-посадковою смугою довжиною до 2100 метрів (друга категорія).

Стан навколишнього середовища на території проєктування можна характеризувати як задовільний. Проектом не передбачено розміщення на території ДПТ об'єктів, що можуть здійснювати негативний вплив на умови перебування на ділянці ДПТ. Вплив транскордонних екологічних наслідків проєктованого об'єкта на інші держави відсутній.

У контексті СЕО даного ДПТ альтернативних варіантів не передбачається у зв'язку з неможливістю перенесення даної діяльності на будь-яку іншу територію (доцільність планованої діяльності зумовлена наявною транспортною інфраструктурою – аеродром «Черляни» («Ягеллон»), створений на базі колишньої авіабази «Черляни»). Відмова від затвердження ДПТ не сприятиме соціально-економічному розвитку громади.

Городоцька міська рада в межах своєї компетенції здійснюватиме моніторинг наслідків виконання даного ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Результати моніторингу оприлюднюватимуться на офіційному веб-сайті Городоцької міської ради та вноситимуться до Єдиного реєстру СЕО один раз на рік протягом строку дії ДДП та через рік після закінчення такого строку та у разі виявлення не передбачених звітом про СЕО негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, Городоцька міська рада вживатиме заходів для їх усунення.